СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 200. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 29-го серпня 1938. No. 200. Jersey City, N. J., Monday, August 29, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

АМЕРИКА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЯПОНСЬКОГО ОБСТРІЛУ ЛІТАКА

ВАШИНГТОН. — На приказ американського уряду подав Джозеф Гру, американський амбасадор у Японії, японському урядові гостру ноту проти обстрілювання китайського цивільного пасажирського літака, котрим керував американець Гю Вуд.

Американський уряд протестує з натиском проти обстрілу торговельного літака та загрожування маєтку й життя американців.

МЕКСИКАНЦІ ОБУРЕНІ НА АМЕРИКАНСЬКУ НОТУ.

МЕКСИКО. — Мексиканські ґазети виступають гостро проти останньої ноти американського уряду в справі конфіскати американських маєтків у Мексику.

Цю ноту вислав Кордел Гол в імені департаменту стейту. Не зважаючи на те, що нота домагається від мексиканського уряду перестати дальші конфіскати та заплатити за давніші, мексиканські ґазети добачують у ноті спробу нарушити мексиканську суверенність та загрозу вжити проти Мексика сили.

Ноти й голоси мексиканської преси ставлять президента Мексика, Карденаса, в дуже трудне положення.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПЕРЕЧУЄ НЕПОРОЗУМІННЯ З ФАРЛІЄМ.

ГАЙД ПАРК (Ню Йорк). — Президент Рузвелт заперечив у розмові з ґазетярами чутки, начебто між ним і генеральним почтмайстром Фарлієм виринули якінебудь непорозуміння щодо виступів президента проти кандидатів Демократичної Партії, противних політиці президента. Президент запевнив ґазетярів, що вони оба є в повній згоді, „як звичайно".

Президент теж заявився проти того, щоб урядники Адміністрації Поступу Праць збирали фонди на поборювання кандидатів, противних допомоговим роботам.

Президент висміяв заяву комуністичного лідера Бравдера, що, мовляв, як президент Рузвелт відкине комуністичну допомогу, то цим він відкине саму демократію. Президент прирівняв цю заяву до заяви одного свідка перед комітетом Даєса, немовбито фільмова дитяча зірка Шерлі Темпел помагала комуністичній пропаґанді.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ЗВЕРТАЄ УВАГИ НА ПРОТЕСТИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

ГАЙД ПАРК (Ню Йорк). — Не зважаючи на те, що Американська Федерація Праці виступила публично проти Доналда Смита як члена Краєвої Ради Робітничих Відносин, президент Рузвелт іменував його знову на пять літ членом цеї ради.

ПОНОВЛЯЮТЬ ЗАХОДИ ПОГОДИТИ ФЕДЕРАЦІЮ З КОМІТЕТОМ.

АТЛАНТИК СИТІ (Ню Джерзі). — Представники юнії дамських кравців, що відступила від Федерації Праці, почали наново заходи до погодження Американської Федерації Праці й Комітету Промислової Орґанізації.

Перші заходи в цьому напрямі зірвано в грудні минулого року.

УРЯД ПОЧИНАЄ ЕКСПОРТУВАТИ ПШЕНИЦЮ.

ВАШИНГТОН. — „Федеральна корпорація для торговлі надвишкою товарів" уже почала купувати надвишку пшениці для експорту.

На цю торговлю федеральний уряд дає субсидію. В подібний спосіб субсидіює вивіз пшениці Канада.

З ПРОЦЕСУ ПРОТИ ЛЬОТЕРІЙНОГО РЕКЕТУ.

НЮ ЙОРК.— На розправі проти Джеймса Гайнса, окружного лідера Тамані Голу, за участь у льотерійнім рекеті, зізнав далі ґенґстер Джордж Вайнберг, що Гайнс товаришував з начальником рекету, відомим бандитом Дочом Шулцом. Інший свідок зізнав, що він бачив Гайнса в товаристві Доча Шулца в тому часі, як Доч Шулц укривався перед арештом.

Підчас „рейду" поліції на один „банк" льотерійного рекету поліція арештувала 8 осіб, у тому числі дві особи, що виступали свідками на процесі проти Гайнса.

ДОПИТУЮТЬ ВЯЗНІВ, ЩО НЕ ПОГИБЛИ ВІД ПАРИ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — „Коронер" не виконав своєї погрози, що він каже арештувати кількох дальших сторожів філядельфійської повітової вязниці за парення живцем вязнів. Зате він допитував про подію інших вязнів, що теж були у гарячих келіях, але вийшли живі.

ДИКТАТОР НІМЕЧЧИНИ ВИТАЄ ДИКТАТОРА УГОРЩИНИ.

Адмірал Микола Горті, реґент Угорщини і її справжній диктатор, став осередком европейської політики, відколи поїхав у відвідини до диктатора Німеччини, Гітлєра.

18 ЛІТ ЖИВЕ ТІЛЬКИ ЧАЄМ І ЛІМОНЯДОЮ.

Великою сензацією в лікарських колах Лондону викликує 63-літня жінка, пані Гор. Терпить вона на дивну недугу. На неї занепала вона перед 18 роками, по уродженні першої дитини. Мала 36 літ, коли вийшла замуж. Довший час не мала дитини й щойно в 1919. р. уродився їй перший син. Безпосередньо по пологах пані Гор зазнала нервового сотрясення. Він довів до того, що вона не може проковтнути ніякої страви. Від того часу вже пройшло 18 літ. Хвора відживляється чаєм і лімонядою.

ПЕРШИЙ ПРОЦЕС ЗА ПАРКАНИ.

В Бидгощі маґістрат велів кільком мешканцям усунути паркани й городці зперед домів. Паркани люди усунули, але городців нищити не хотіли, бо казали, що земля в городцях це їх приватна власність. Маґістрат прислав на те власних робітників, що виконали приказ влади всупереч волі власників. Це й стало причиною судової скарги кількох громадян проти маґістрату.

КСЬОНДЗ УТОНУВ.

Дсьондз Владислав Гадух зо Львова прибув до Кохавини (Стрийщина) в товаристві інших ксьондзів на відпуст. Пополудні пішли купатися до ріки Стрия. Нараз вир схопив ксьондза Гадуха, що зараз таки й утонув. Ніхто не вмів плавати і не намагався навіть рятувати потопаючого.

НЕКУЛЬТУРНІСТЬ.

У Лукові сполошився кінь і вбив на вулиці жида, а двох зранив. У похороні взяло участь багато населення. Голова місцевої управи „Стронніцтва Народового" жертвував коневі, що сполошився, метрівса як премію за вбивство жида.

ПРОЦЕС І ВИДАЛЕННЯ З БРАЗИЛІЇ.

В Сан Павлі (Бразилія) арештовано і відставлено до вязниці в Ріо де Жанейро бувшого предсідника товариства торговлі живим товаром, „Цві Міґдал" в Буенос Айресі (Арґентина) польського жида Штайберга, якого віддавна пошукувала ріоська поліція, а який у Сан Павлі хотів убити свого спільника Фіша і заграбити його майно. Тимчасом пригломшений Фіш, прийшовши до притомности, віддав його в руки поліції. По відбутті кари у вязниці Штайнберг буде депортований до „ойчизни".

ОГИДНИЙ МОРД У ЄВАНГЕЛИЦЬКОМУ ШПИТАЛІ.

В евангелицькому шпиталі в Ріо де Жанейро кухар Жандіро Пайва порізав у жахливий спосіб ножем шпитальну сестру Олену Вальш, яка не хотіла з ним удержувати любовних зносин. Огидного злочинця арештовано. На підставі нового закону йому грозить кара смерти.

166,000 ВОЄННИХ ІНВАЛІДІВ У ПОЛЬЩІ.

Минулого року було в Польщі 166,733 воєнних і військових інвалідів; з того 127,649 поляків, 25,661 українців, 5,236 жидів, 3884 білорусинів, 3,595 німців, 656 москалів та 52 інших народностей.

В АПТИКАХ ЛИШЕ... ХІНІНА ТА ЙОДИНА.

В кількох полках червоної армії сибірської військової округи трапилися масові затроєння вояків мясом з хорих тварин на т. зв. „сибірську язву". Санітарна служба не могла прийти з допомогою затроєним воякам, бо військові аптики цієї округи не дістали ніяких ліків в останніх четирьох місяцях крім... хініни та йодини. У звязку з тим випадком арештували начальника санітарного відділу сибірської округи, Перкова.

Д-Р ОЛЕГ КАНДИБА, СИН ВІДОМОГО ПОЕТА О. ОЛЕСЯ, НА ВІЗИТІ В АМЕРИЦІ.

На днях завитав до Злучених Держав Америки український археольоґ та поет д-р Олег Кандиба.

Як довідуємося, д-р Олег Кандиба має намір запізнатися з науковою й літературною творчістю американських українців, як також запізнати українську еміграцію з найновішими напрямами української літератури. В тій цілі він задумує виголосити кілька докладів про українську науку і творчість.

Д-р О. Кандиба є доктором археольоґії. В тому характері він працював у чеському Національному Музеї в Празі та є асистентом при Українському Університеті також. Як знавець археольоґії, д-р О. Кандиба є в сталому контакті з деякими американськими науковими інституціями, як Гарвардський університет і американська школа передісторичних розшуків.

Крім того, як син визначного українського поета, д-р Кандиба визначився вже в модерній українській поезії як один з передових її представників. Збірка його поезій, що появилася окремою книжкою „Рінь" під псевдонімом О. Ольжича, зєднала йому як серед українських критиків так і серед публики загальне признання.

Д-р О. Кандиба, як відомо, походить зо Східних Українських Земель, звідкіля переїхав на еміґрацію вже, кілька літ по опануванні їх червоною Москвою.

СЛІДСТВО В СПРАВІ СМЕРТЕЙ ВЯЗНІВ.

Прокуратор і судовий лікар у Філядельфії, котрі допитували двох сторожів, арештованих у звязку з смертю вязнів у філядельфійській повітовій вязниці, заявили, що один з арештованих, Френсис Смит, сказав усе, що він про подію знав, та що він дав важні показання для викриття повної правди про справу. Що саме оказав Смит, допитувачі ще не виявили. Стейтовий заряд вязниць думає перевести справжню демонстрацію з нагріттям вязничних келій і закриттям вікон, щоби побачити, що саме сталося в вязниці.

ПОЛІЦАЙ ПОВИТУХОЮ.

Поліцаєві Робертові Фреймен в Ню Йорку прийшлося сторожити коло родин, поки до родільниці не прибув візвaний ним амбулянс. Як амбулянс нарешті приїхав, поліцай доручив лікареві вже вроджену дитину. Розпитавшися про все, лікар признав, що поліцай, керуючися своїм простим розумом, зробив усе так, як добрий лікар.

СМЕРТЬ КОНСУЛЯ В ЗУДАРЕННІ АВТА З ПОЇЗДОМ.

Автомобіль д-ра Віктора Вердалеса, португальського консуля в Ню Йорку, зударився в Бернстейвелі, Масачусетс, з поїздом залізниці Ню Йорк, Ню Гейвен енд Гартфорд. Поїзд потягнув авто коло 70 ярдів. Консуль і його жінка згинули на місці.

ПАЛЕСТИНА В ОБІЙМАХ ТЕРОРУ

ЄРУСАЛИМ. — На базарі в Яфі, де збираються араби, тріснула підложена бомба і вбила на місці 21 арабів, включаючи двоє дітей, а ранила 37. Цей учинок страшенно озлобив арабів проти жидів та проти англійської влади, і вони почали збиратися в гурти та плюндрувати місто. Вони напали на жидівські й англійські склепи та демолювали їх. Також підпалили кілька англійсько-жидівських банків. Щоб іще більше роалютити юрбу, вони брали ранених на ноші і разом з ними переходили вулицями міста. Поліція була безсильна. Доказів, що бомбу підложили жиди, нема, бо справників не зловили. В іншім місці скриті арабські терористи обстрілювали гурт жидівських робітників і ранили з них сімох. По дорогах араби обкидують камінням авта, якими їдуть жиди або англійці. В одному містечку вони напали на залізничу стацію й ушкодили її. В містечках Рамле і Лідаг поліція стріляла в розюшену арабську юрбу й застрілила пятьох арабів, а багатьох ранила.

КОНГРЕС НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — Тут розпочався конгрес представників національних меншин, що репрезентують 40 міліонів людей, котрі займають сьогодня меншинне становище в чужих державах. Конгрес відкрив предсідник д-р Вільфан. Присутні гостро критикували Лігу Націй, яка не бере навіть під увагу зажалень національних меншин на утиски пануючих народів. Деякі члени Ліґи Націй самі давлять своїх меншин так, як іще ніколи передтим. Д-ра Вільфана поновно вибрано предсідником комітету меншин. Замітне те, що цей конгрес зігнорували жиди і каталонці, а то тому, що він нібито має пронімецькі симпатії. Представник судетських німців заявив, що в обличчі світового напруження треба заховувати зимну кров і не треба виключати можливости вдержання миру.

ЗАКЛИК ГЕНЛЯЙНА.

ПРАГА. — Провідник судетських німців, Генляйн, видав до своїх земляків заклик, у якім говорить, що вразі потреби вони повинні вживати самооборони. Цей заклик дуже збентежив чеський уряд. Є таке переконання, що незадовго судетські німці зачнуть ріжні терористичні вибухи під притокою „самооборони", стараючись у той спосіб викликати в Чехії заколот. Щоби „привернути лад і порядок", Німеччина пішле свої війська, що буде рівнорядне з заходленням судетських німців і втіленням їх до Німеччини.

ВИВІДИ НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН. — Німецький уряд через своїх амбасадорів вивідував, як поставляться до наїзду на Чехословаччину Совети, Югославія і Румунія. Дві останні держави поставилися невтрально, а Совети зазначили, що це буде рівнозначне з виповідженням війни. Ходять також чутки, що Герінґ заявив, що вразі наїзду німців на Чехословаччину Англія ані пальцем не кивне в обороні чехів.

АНГЛІЯ ПЕРЕСУВАЄ СВОЮ ФЛЬОТУ НА ПІВНІЧ.

ЛОНДОН. — Велика частина англійської бойової фльоти вдалася на північ, до Шотляндії, щоб там заняти бойові позиції. В офіційних колах заявляють, що це пересунення є звичайним маневром, та всетаки багатомовним є факт, що ті маневри почалися саме тепер, коли в Нірнберґу збираються націстичні провідники в ціли пороблення важних рішень.

ЯПОНІЯ СТОЇТЬ НАПОГОТОВІ.

ҐСІНКІНҐ (Манчуко). — Полковник японської армії, Ямаока, заявив, що коротка боротьба японців із совєтськими відділами переконала японців, що совєтська військова техніка й орґанізація дуже слабі. Вони недооцінювали на кожнім кроці, подібно, як це було в 1914 році. Всежтаки Ямаока зазначив, що Совети уявляють собою немалу небезпеку, а то тому, що вони мають величезні засоби в людях і сирівцях. Тепер Совети здовж корейської й манчуцької границі будують сильні укріплення. Ямаока заключав, що війна між Японією і Советами таки неминуча.

ГАРНИЙ УСПІХ НАШОГО ВЧЕНОГО.

ЗАГРЕБ. — Хорватська преса принесла вістку про іменування доцентом загребського університету українця, д-ра Василя Деркача, теперішнього шефа антитрахоматозної станиці в Прелоґу, Юґославія. Д-р Деркач уже передтим відзначився в загребськім університеті як знавець очних недуг, опублікувавши в тій справі низку наукових праць.

ЮВИЛЕЙНІ СВЯТА В ЯВОРІВЩИНІ.

ЛЬВІВ. — Подібно як по інших повітах, також повіт Яворів урочисто шанує ювилеї „Просвіти". Такі ювилеї вшанували Вільшаниця, Скло, Наконечне І., Наконечне ІІ., Бупів. Всюди були присутні маси народу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧЕРГОВЕ ПОЛЬСЬКЕ НАСИЛЬСТВО

Польська Аґенція Телеґрафічна доносить, що польський уряд у Львові закрив український часопис „Діло" за те, що часопис помістив пастирський лист українського католицького митрополита, ґрафа Шептицького, про ліквідацію православних церков у Люблинщині, бо, мовляв, цей пастирський лист мав у собі неправдиві факти й висвітлював справу в тенденційний спосіб.

Стільки говорить донесення „Пата", як воно було поміщене в польських ґазетах в Америці. Сумніватися в правдивість донесення про самий факт закриття „Діла" нема основи, бо не можна припустити, щоб телеґрафічна аґенція могла пересилати через урядову цензуру таку вістку, що поза границями краю тому урядові не може зробити доброї слави.

Бо щож властиво зробило „Діло" таке, за що належиться йому закриття? Український митрополит у Львові видав пастирський лист про справи, важні для українського народу, а український щоденник подав цей лист на своїх сторінках. У таких краях, як Америка, обовязки ґазетярства розуміють так, що ґазеті закриття ніколи не належиться, але, як уже в якомусь випадку малоб належатися, то хіба тоді, якби щоденна ґазета у Львові не подала пастирського листа місцевого епископа про важну суспільну справу. Вчинок польської влади є грубим нарушенням ґазетярської свободи, як її розуміють у всіх культурних країнах. Є це такий грубий удар в українську ґазету, що він є рівночасно поличником польського уряду самій польській державі.

Вчинок цей є тим сумніший, що цим ударом польський уряд пробує бити не лиш українську пресу, але понад голови ґазети ще й самого українського митрополита, а посередньо всю українську католицьку церкву. Бо щож інше хоче своїм закриттям „Діла" розголосити світові польський уряд, як не те, що, мовляв, український епископ сказав про польський уряд неправду й представив справу в тенденційний спосіб? Та чи може світ побачити факти в такому світлі, в якому їх хоче представити польський уряд? Чи повірить світ у це, що український епископ, начальник української католицької церкви, подав факти неправдиво й висвітлював їх тенденційно? Світ знає, що польський уряд міг розкрити неправдивість фактів іншими способами, наприклад дорогою безстороннього суду. Світ знає, що коли польський уряд іде на дорогу закривання ґазети й конфіскати пастирського листа, то той уряд поза грубе насильство на українську ґазету не має способів на збиття фактів, поданих у пастирськім листі.

Факт закриття української ґазети за подання пастирського листа є таким грубим насильством, що воно остаточно пошкодить не українцям, але тому урядові, що цього насильства допускається. Одначе цього не буде, як українці, що живуть поза польською владою, не використають цього факту для розкриття перед світом насильних адміністраційних засобів польського уряду.

УКРАЇНСЬКІ ГЕТЬМАНИ

Від Богдана Хмельницького, себто від 1648 року, гетьманом називали у нас володарів України, так як у часах української держави називали їх князями.

Почавши від Богдана Хмельницького, **в руках гетьмана України була передовсім начальна влада над усім українським козацтвом.** Далі, в його руках і в руках підчиненої йому старшини була **начальна влада над судівництвом;** у його руках була **скарбовість і адміністрація** України. Гетьман заступав також Україну назверх, перед чужими державами.

Влада гетьманів України була **більша, ніж влада президентів теперішніх республик або монархів теперішніх конституційних держав,** а в усякому разі **більша, ніж влада польських королів.** Польський король не мав у Польщі таких прав, такої влади та сили, як в Україні українські гетьмани.

Владу українських гетьманів **обмежували:** ухвали ради старшини козацької, ухвали ради всього війська козацького та ухвали „чорної" ради, в якій брав участь увесь нарід (наскільки зійшовся на нараду). Ті самі ради вибирали та скидали гетьманів. Владу гетьманів обмежували ще ті держави, від яких була залежна Україна. Залежність українських гетьманів від посторонніх держав бувала така, як і залежність самої України від тих держав.

Вже і **перед Богданом Хмельницьким** були в Україні люди, що називали себе гетьманами і нарід їх так називав. Одначе вони не були справжніми гетьманами України, бо влада у невійськових справах була не в руках „гетьманів", лише в руках польського уряду. Перед Богданом Хмельницьким, коли Україна була ще польською провінцією, наш нарід називав гетьманами тих начальних командантів козацького війська, яких козаки самі собі вибирали. Урядово такий командант називався „старшим". Перед Богданом Хмельницьким козацькі „гетьмани" не були володарями України та не мали влади над усім народом України. Перед Богданом Хмельницьким українські „гетьмани" мали владу тільки над козацьким військом в Україні. І то не над усім козацьким військом. Ті „гетьмани" перед Хмельницьким мали владу тільки над тим військом, що піддалося їх команді. Бувало так, що частина війська мала одного „старшого", а інша частина іншого. Так то побіч себе могли бути два або й три гетьмани. **Перед Богданом Хмельницьким був тільки один такий старший козацького війська, якого владу признавало все козацтво України.** Він відчував свою силу, тому мішався також у невійськові справи України та рішав їх проти волі Польщі. Той старший то був Петро Конашевич Сагайдачний. Як усіх інших старших українського козацтва, так і Сагайдачного нарід називав гетьманом. При Сагайдачнім залишилася та назва і ми його не називаємо старшим, а таки гетьманом. Всеж таки Сагайдачний іще не був справжнім гетьманом України, бо Україна була тоді власністю Польщі та в руках польського уряду. Сагайдачний був лише гетьманом українського козацтва. Ті команданти українських козаків, ті старші військ в Україні, що були після Сагайдачного, а перед Богданом Хмельницьким, уже не мають права називатися гетьманами, хочаб лише козацького війська. Як їх звали гетьманами, то це була така привичка, ось як би сьогодні, що ґеометра (землеміра) називають інжиніром або студента академіком.

Українське козацтво називало себе військом запорозьким, а українські гетьмани: гетьманами всього війська запорозького. Вони до такої назви не мали права, бо українське козацтво не було запорозьким військом, гетьмани України не мали влади над Запорожжям, ні над запорозьким козацтвом. Вони тільки називали себе запорозькими, та запорозькими не були.

Запорозьке козацтво було на Запорожжі, себто в південній частині України аж по Крим, а українське козацтво по всій Україні. На Запорожжі всі були козаками, хто лише був здібний носити зброю, а в Україні козаками були лише ті, що хотіли козакувати, ті, що взялися до военного ремесла, так як швець робить своє шевське ремесло. В Україні козацтво було лиш одним станом народу. (Інші стани були: селянство, шляхта, духовенство). На Запорожжі був лиш один стан: козацький, себто військовий. Ще одна була ріжниця між козаками та запорожцями: козаки до часів Хмельницького були під владою Польщі, запорожці все були вільні, від нікого незалежні.

Майже кожний український козак жив якийсь час на Запорожжі та служив у запорозькім війську. Січ (столиця Запорожжя) була наче военною школою, в якій українські козаки вчилися военного ремесла. Як довго український козак жив на Запорожжі, так довго він був справжнім запорожцем. Ходив теж із запорожцями походом на татар та турків. Колиж він вернувся в Україну, то йому тяжко було розстатися з тією почесною назвою запорозького козака. Він звав себе й далі запорожцем. Майже всі козаки, а напевно всі визначніші, відбули военну школу на Запорожжі. Не диво, що все козацтво звало себе „запорозьким військом", хоч ним не було.

З тієїж причини українські гетьмани звали себе гетьманами війська запорозького, а то тим більше, що кожний з гетьманів був передтим на Запорожжі, був кошовим, отаманом запорозького війська, а щойно як вернувся в Україну з Запоріжжя, добивався гетьманства над українськими козаками.

Ще була одна причина, чому українські гетьмани звали себе гетьманами запорозького війська. Це тому, що запорозьке військо опікувалось Україною та помагало українським козакам у їх боротьбі проти Польщі. Тому, що на Україні під оком польської влади і польських військових залог українським козакам тяжко було орґанізуватися до боротьби в більші військові відділи, вони йшли на Запорожжя, збирались там, при помочі запорожців орґанізувались і вибирали собі старшого, якого звали гетьманом. Таким гетьманом тих козацьких відділів, що мали вдертись із Запорожжя в границі польської держави, щоб потягнути за собою решту українського козацтва до війни проти Польщі, ставав звичайно якийсь запорозький старшина. Часами й самі запорожці вибирали його старшим („гетьманом") для українських козаків. Тому то й ті старші, ті „гетьмани" українців звали себе гетьманами „запорозького" війська. Майже всі ті, ніби-гетьмани, а пізніше і справжні гетьмани України приходили на гетьманство із Запорожжя (нпр. Косинський, Наливайко, Сагайдачний, Жмайло, Хмельницький і і.).

Першого справжнього гетьмана, не тільки всього козацтва українського, а й усієї України, Богдана Хмельницького, вибрали гетьманом не для себе, а для України — запорожці, згодившися йти війною на Польщу тоді, як Хмельницький прийшов до них і сказав, що він уже приготовив до повстання українське козацтво. Часами, як в Україні відбувалися вибори нового гетьмана, то запорозьці приходили аж в Україну та рішали про вибір гетьмана для України. Від Богдана Хмельницького вже всі гетьмани України підписували себе гетьманами запорозького війська, хоч запорожці не були під їх владою, бо мали власну, від нікого незалежну старшину в Січі.

Запорожці не противилися такому титулові українських гетьманів лише тоді, коли годилися на політику українського гетьмана та коли помагаючи йому в війні, давали йому своє військо. Колиж гетьман України господарив в Україні так, що це запорожцям не подобалося, вони протестували проти його титулу та питали його: „Яким правом підписуєшся гетьманом запорозького війська, коли ти над Запорожжям і запорожцями не маєш ніякої влади ні сили?"

Титул „гетьман війська запорозького" мав для гетьмана України таку вартість, яку має взагалі всякий почесний титул. Такі самі титули бувають і сьогодні. Цісар Австрії підписувався королем Єрусалиму, великим князем Тоскани і т. д., хоч у Єрусалимі ні в Тоскані ніякої влади не мав.

НІМЦІ ПРО ЗАКАРПАТСЬКЕ СЕЛО ТОМУ СТО ЛІТ*)

У Карпатах тяглося наше товариство чорним шнурком серед зелені. Ми сходили вділ. По обох боках простягався чудовий краєвид. А всеж із часом впадала в очі одноманітність гір. Гори тут майже однакові, всюди майже ті самі дерева та сама трава. Найбільше бучини, місцями дуби, клени, ясені, дикі груші. Вище частинні дерева: смереки, ялиці, сосни. Наші поводаторі вибрали менше стрімку дорогу, ніж та, якою ми йшли вгору минулого вечора. Хто не знає тутешніх гір і не жите тут, легко зібється з дороги, бо всі узбіччя однакові. Впадає в очі, як мало тут пташні. Не чути співу дроздів, ні веселого щебетання зяблика, лиш удари довбачів (дятелів), пікання синичок. Повітря прошивають лише яструби та супи. Зате є тут теж глухарі (тетерваки), яких місцеві люди зовуть дика пава.

Коли ми злізли з коників, щоб трохи йти пішки, вони скакали побіч нас свобідно наче коти. Колиж ми таборили, коники нас обступали і простягали до нас голови, дихаючи теплом на нас. Ніколи ні один коник не пробував утікати. Наші поводаторі-руснаки були дуже поворотні. Ніколи не здіймали торби, ні баранячої гуні (шуби), хоч було гарячо. Хоч це були звичайні пастухи, вміли поводитися як найкраща двірська служба: все були готові прискочити коли комусь щось у сідлі було не в порядку, або треба було провадити коня котроїсь із пань.

У нижчих лісах натрапили ми на села. Вони зовсім укриті в лісах. Давніше гори мусіли бути ще більше заселені. Підчас нападів монголів і турків або і підчас громадянських війн також мадяри втікали з долів у гори, а потім, як їм дошкулив голод, верталися назад на доли.

В українських лісових селах голод щоденний гість. Не хочеться вірити, як мало й нужденно їдять тутешні люди, головнож у великий піст. Сухі вівсяні коржі (паляниці) та вівсяна каша це щоденна пожива, ба це ввесь довгий рік їх головна пожива, замісць мяса; крім того їдять капусту, буряки , фасолю, помастивши трохи олієм. Щасливою вважають таку родину, що може купити й підховати порося: одначе вони не знають, що це шинка й ковбаса; свиню треба продати, щоб мати готівку на податок, сіль, шкіру на постоли й одежу. Кілька штук нужденної худоби, яку подибете в селі, дуже часто це власність жида або чоловіка якоїсь іншої віри. Русин любить лише випасати вівці: сир від них і вовну мусить він, щоправда, продавати, а собі оставляє бодай сирватку. Колиж він такий убогий, що не має для овець паші на зиму ні стайні, то пізною осінню мусить вівці продавати, а з весною на ґвавт мусить роздобути трохи грошей, щоб знову придбати бодай кілька овець від галицьких торговців. Поле й город погано оброблені, рільничі знадоби погані.

Коли переходите, потребуєте лише кинути оком на обійстя та город, а зараз пізнаєте вбогу господарку. Русини живуть у біді й довгах із року на рік. Найбільша частина їх заробітків іде на податки та проценти для жидів. У Гукливій, невеличкому селі в Мукачівщині, живе 84 людей, з того 41 жидів, а земля неврожайна. „Як жеж ви можете всі тут вижити?"— спитали одного жида. „Дивіться, ласкавий пане,— відповів жид із усмішкою — нас тут є 41 жидів і 43 християни; нас 41 живе з тих 43". Хто зна, чи колиб не проворні та пильні жиди, іншим людям не жилосяб ще гірше (?). Місцеве населення малоб іще менше вимог і працювалоб ще менше. А решту несе селянин до священика: священик позичає гроші, збіжжя на засів.

Одначе дуже мальовничі тутешні села, скриті в ярах, серед зелені. Хати наче попритулювались на узбіччях, а й найкраща дорога подобає на висохле річище, закидане камінням. Була неділя, тому багато молоді й старих людей зійшли з гір. Куди ми лише переїздили, у вікні та дверях кожної хати було кільканацять цікавих голов. Дівчата у вишиваних сорочках; також бачив я кілька дівчат заквітчаних свіжими цвітами. Замужні жінки мали на голові чепець або жовту хустку.

*) Із опису подорожи Франца Леґера з 1840 р.

О. Луговий. Автор застерігає за собою всі права.

ЗА УКРАЇНУ

(ВІРА БАБЕНКО)

Повість із часів революції і повстанської війни у Великій Україні. (В двох частинах).

Частина друга

62)

Розлучилося з тілом життя. Кожна краплина крови забирала його маленьку частину, передавала землі... Щож виросте на ній?... Тучна шовкова трава, червоні як кров квіти, чи може придорожне бодяччя... А може розростеться на ній велика купа перекотиполя, дозріє й гонена сердитим осінним вітром покотиться по степу й шептатиме травам про тайну життя і смерти...

Повстанці сумно похилили голови. В душі кожний жалів його і заздростив. Він відійшов від життя у боротьбі, а що їм готує доля? Смерть у чесному бою, чи може у ворожих льохах?... Та думали не довго. Перед ними стояло завдання відбити двох своїх, а може й погинути... А до того треба ще було пройти неодин десяток верств.

— Щож ми з тілом зробимо? — звернувся до Чорного Луганський. — Чей не покинемо тут...

— Занесемо на який поблизький хутір, там поховають... Нестимем на переміну...

Пішли. Задержалися на самітному хуторі далеко від сіл. Коли виходили з нього, займалося на день.

А надвечір невеликими гуртками тягнулися до міста люди. В кожному гурті везли щось на продаж: бульбу, буряки, капусту, а там і кілька вязок сіна для жидівських коров... Їхали, наче на ярмарок... Та на вибоях щось на тих возах сталево подзвонювало й стукало...

XVII.

В центральній пивничній кімнаті криворізької тюрми оживлення. Снуються туди й сюди чекісти, прибирають, сподіваються певно яких визначних гостей. Кімната без вікон, і, хоч місто не освітлюється вже від року, залита електричним світлом. Замісць меблів, у кутку коло великого стола з шуфлядами сиротливо пригорнулися два стільці; у другому, не знати, на що, вмуровано відрізок телеґрафічного стовпа. До прибитого у стовп кільця привязано грубий шнур. У другому куті також шнур з петлею звисає зо стелі, просилений там через залізну штабу. Другий кінець шнура привязаний до ґака в стіні, а на долівці, під звисаючим шнуром, велика залізна плита, певно знята з кухні порядного буржуя. Це одна з кімнат, де відбуваються допити.

За столом — пан життя і смерти ворогів радянської влади, уповажнений Всеукраїнського Чека на криворізький район — лотиш... Робить вигляд, що вважно переглядає діла арештованих, та думки його літають, не знати де. Не може збагнути, чому його полонені, не зважаючи на муки, ні на обіцянки життя і нагород, відмовили зізнань. Він погрожував, до дівчини післав навіть двох венериків з прогнилими носами; він тримав їх спеціяльно на допит жінок... Та не вимусив нічого. А йому так хотілося добути зізнання... За цеж міг ждати підвищень, слави, ну, й матеріяльних вигід... Та ні, міцна духом показалася... І той старий такий самий. Думав їх розстрілити, та не бачив багато пожитку з того розстрілу. Надумував, яким би то способом заставити їх говорити. Правда, вони вже мучені, дівчина заражена поганою хворобою, — ну, а чогож вона мовчала? Вониж знають про її подорож до Петлюри...

Не міг нічого придумати, крім мук. Дістав із шуфляди пляшку вина, налив і випив. Пройшов по кімнаті раз, другий. Далі закликав до дверей:

— Товариш Верьовкін!

В дверях показався рудий, присадкуватий москаль.

— Чаво ізволітє, товарищ Расса? — вибалушив очі на лотиша.

— На вот, брат, випий! — налив лотиш склянку.

— Покорно благодарю! — вдоволено вишкірив Верьовкін гнилі, чорні зуби. Душком випив і крехнув задоволено.

— Пій ще! — підохочував Расса. Верьовкін випив ще і ще.

— А тепер, товаришу, скажи, що ми будемо робити, щоб заставити дівку і того доктора говорити.

— Товариш уповажнений! Я видумаю такий спосіб, що вони соловями все виспівають...

— Невже?! — сумнівався Расса.

— Не сумнівайтеся! Побачите! Так їх припечу, що й святим у раю стане нудно. Залищіть це на мене...

— Ну, то йди. Та не забудь розпорядитися посилити варти. Вулиці коло тюрми закрити для руху.

Заплечник вийшов. Расса розсівся читати, одначе йому перешкодили. У кімнату ввійшов старий знайомий, тепер також уповажнений Чека, Сруль Бреґман, а за ним тарнівський довірений головного отамана: Жидківський. Бреґман відрекомендував:

— Товариш уповажнений! Це є товариш Жидківський, присланий з Катеринослава для пізнання арештованої.

— О, приємно пізнати!... Чув про вас багато! — Расса вхопив Жидківського за руку. — Сідайте, дорогий товаришу. Чи ви давно вже зза кордону?

— Коло трьох тижнів. Та ввесь час був у розїздах у справі ліквідації бандитизму — відповів Жидківський розвязно.

— Чув, чув! — захоплено говорив Расса. — Кажуть, що завдяки вам зліквідовано бандитів на всьому Правобережжі. А признайтеся! Багато прийшлося розстріляти?

— Коло вісім тисяч... Та хто їх, зрештою, числив...

— Сподіваюся, що товариш Ленін не зіставить ваших заслуг без уваги... — лебезив Расса схлібно. — Ну, опісля, товариші, поговоримо.. Нам треба підготовитись до допиту.. Може винця випете?...

— Ні...

— То кокаїни?... — підніс білий порошок Расса.

— Попробую.

— І мені дайте! — попросив Бреґман.

Потягнули носом порошку з насолодою, одначе Жидківський скривився; певно ще не призвичаївся.

— Не знаю, що ця дівка скаже тепер, коли вас побачить — журився Расса. — Ми вже взяли її в добрий оборот...

— Вдасть, що вперше в житті товариша Жидківського бачить — завважив Бреґман.

— Ну, — усміхнувся Жидківський. — Тож я її пізнаю.

— О, похопився Бреґман. — Я трохи не забув. На моє телеґрафічне донесення наспіла відповідь від товариша Дзержинського. Я вам прочитаю.

— А ну, ну! — крикнули нетерпеливо оба.

(Дальше буде).

Кімната до винайму.

Господиня до гостя: — Добре, я винайму вам цю кімнату, але під умовою, що сюди не будуть приходити ніякі жінки.

— А чоловіки можуть?

— Можуть.

— То я беру цю кімнату для своєї нареченої.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ст. Луіс, Мо.. — В дописі про ювилейне свято має бути: Тво Самостійне зложило $25, заступав його предс. Василь Гук; У. Н. Дім зложив $5, заступав його І. Добромільський; укр. прав. парохія $5, заступав предс. Василь Щупляк. Програму почав Микола Тильович.

І. С., Ню Йорк, Н. Й. — Само вбивство не є цікаве, коли не подано, на якім тлі та з яких причин.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЛИПЕНЬ 1938 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	313.75
2.	200.00
3.	105.56
4.	99.89
5.	219.37
6.	31.88
7.	245.03
8.	226.20
9.	188.04
10.	409.42
11.	95.86
12.	136.21
13.	146.54
14.	18.65
16.	79.26
17.	36.30
18.	126.58
19.	10.61
20.	244.00
21.	138.02
22.	75.52
23.	45.71
24.	140.61
25.	108.22
26.	35.75
27.	60.30
28.	131.97
29.	164.49
30.	132.04
31.	175.99
32.	29.60
33.	107.42
34.	36.19
35.	69.34
36.	142.09
37.	130.53
38.	231.08
39.	120.19
40.	20.89
41.	46.43
42.	180.86
43.	71.76
44.	131.15
45.	275.88
46.	29.91
47.	47.65
48.	52.61
49.	23.38
50.	154.75
51.	60.91
52.	111.35
55.	51.51
56.	161.76
57.	172.92
58.	156.14
59.	167.87
60.	35.80
61.	23.92
62.	136.71
63.	325.25
64.	126.15
65.	250.28
66.	142.25
67.	192.37
68.	46.86
69.	140.56
70.	277.92
71.	15.67
72.	62.89
73.	105.08
74.	29.08
75.	125.18
76.	307.34
77.	80.65
78.	98.78
79.	15.18
80.	43.50
81.	166.29
82.	66.83
83.	199.82
84.	132.09
85.	101.02
86.	229.83
87.	184.80
88.	38.12
89.	29.39
90.	281.64
91.	338.67
92.	22.52
93.	55.89
94.	432.60
95.	44.57
96.	165.08
97.	166.82
98.	146.01
99.	197.93
100.	129.03
101.	42.56
102.	572.33
103.	113.96
104.	252.10
105.	218.14
106.	287.12
107.	36.35
108.	106.90
109.	164.37
111.	39.27
112.	286.93
113.	66.43
114.	57.38
115.	20.83
116.	56.27
117.	121.47
118.	80.15
119.	37.22
120.	155.66
121.	180.68
122.	52.20
123.	166.01
124.	98.29
125.	74.41
126.	182.76
127.	198.79
128.	11.39
129.	36.97
130.	391.34
131.	19.07
132.	158.63
133.	232.39
134.	99.98
135.	64.87
136.	181.65
137.	184.02
138.	65.36
139.	78.72
140.	83.60
141.	70.96
142.	163.84
143.	181.81
144.	39.14
145.	52.31
146.	169.93
147.	439.81
148.	33.15
150.	46.87
151.	126.46
152.	64.64
153.	9.57
154.	39.08
155.	468.24
156.	172.54
157.	15.89
158.	236.00
159.	85.95
160.	121.16
161.	193.75
162.	39.62
163.	128.27
164.	145.36
165.	38.82
166.	100.54
167.	118.73

Відділ	Заплатив
168.	193.08
169.	44.87
170.	177.37
171.	64.39
172.	43.63
173.	93.60
174.	27.78
175.	176.81
176.	204.91
177.	128.58
178.	142.61
179.	220.93
180.	74.65
181.	118.80
182.	189.86
183.	402.93
184.	15.47
185.	81.13
186.	64.22
187.	73.34
188.	54.72
189.	18.57
190.	34.58
191.	142.27
192.	136.25
193	108.23
194.	31.53
195.	52.57
196.	52.22
197.	37.52
198.	55.00
199.	34.44
200.	150.06
201.	47.00
202.	39.67
203.	65.06
204.	986.96
205.	19.85
206.	488.49
207.	71.49
208.	57.86
209.	77.53
210.	67.22
211.	188.63
212.	83.20
213.	345.47
214.	42.63
215.	28.50
216.	34.44
217.	436.08
218.	276.36
219.	179.31
220.	178.42
221.	583.84
222.	15.81
223.	324.25
224.	29.34
225.	14.21
226.	67.84
227.	60.12
228.	70.57
229.	188.36
230.	231.15
231.	36.64
232.	60.98
233.	34.52
235.	132.90
236.	165.38
237.	242.51
238.	220.44
239.	343.47
240.	16.00
241.	84.79
242.	111.24
243.	71.47
244.	17.71
245.	136.21
246.	65.28
247.	253.49
248.	64.98
249.	39.30
250.	16.59
251.	299.07
253.	92.88
254.	136.44
255.	81.14
256.	57.84
257.	40.53
258.	30.72
259.	205.87
260.	53.38
262.	67.35
263.	56.42
265.	38.53
266.	96.83
267.	101.99
268.	111.14
269.	40.43
270.	231.08
271.	98.09
272.	127.01
273.	180.20
274.	184.46
275.	94.00
276.	328.94
277.	211.12
278.	52.62
279.	34.90
280.	213.56
281.	228.09
282.	232.60
283.	140.22
284.	81.09
285.	23.05
286.	43.89
287.	12.96
288.	248.36
289.	32.74
290.	64.93
291.	176.44
292.	645.85
293.	86.03
294.	41.19
295.	178.33
296.	305.33
297.	55.46
298.	79.21
299.	50.04
300.	145.00
301.	177.49
302.	14.59
303.	65.78
304.	82.83
305.	67.37
306.	34.53
307.	67.85
308.	111.27
309.	39.94
310.	90.90
311.	19.26
312.	82.70
313.	8.87
314.	13.88
315.	48.50
316.	278.94
317.	98.49
318.	136.63
319.	61.76
320.	111.89
321.	87.59
322.	57.83
323.	71.06
324.	167.49
325.	160.91
326.	112.55
327.	43.52
328.	24.47
329.	8.84
330.	146.36
331.	45.85
332.	83.67
333.	196.05

Відділ	Заплатив
334.	246.28
335.	110.61
336.	229.77
337.	33.19
338.	300.69
339.	100.35
340.	21.26
341.	31.71
342.	178.37
343.	36.58
344.	82.98
345.	111.12
346.	22.22
347.	129.37
348.	22.00
349.	47.61
350.	118.63
351.	47.21
352.	88.08
353.	35.71
354.	17.33
355.	64.62
356.	21.92
357.	54.23
358.	73.09
359.	91.71
360.	14.29
361.	1,233.46
362.	63.14
363.	118.67
364.	442.14
365.	78.54
366.	19.81

Відділ	Заплатив
367.	341.75
368.	27.81
369.	240.86
370.	239.01
371.	393.40
372.	40.84
373.	40.28
374.	58.28
375.	126.11
376.	25.40
377.	10.06
378.	24.73
379.	83.81
380.	25.48
381.	29.50
382.	42.32
383.	182.47
384.	35.69
385.	269.73
386.	28.66
387.	39.53
388.	168.67
389.	193.86
390.	72.30
392.	24.01
393.	13.41
394.	6.00
395.	14.73
397.	15.35
398.	8.05
400.	90.24
401.	39.76

З місячних вкладок нових родів обезпечення $48,271.60

Відділ	Заплатив
1.	9.28
2.	4.29
3.	2.42
8.	1.85
19.	1.58
20.	74
28.	14.34
30.	22.64
33.	7.91
37.	17.20
39.	30.68
65.	13.02
69.	3.32
70.	3.80
83.	2.86
90.	13.43
101.	2.84
102.	4.96
106.	10.07
108.	8.61
112.	6.53
117.	4.46
125.	3.61
127.	5.65
139.	2.35
142.	11.64
143.	11.25
147.	28.16
151.	6.04
161.	1.92
170.	12.93
181.	1.57
185.	6.68
189.	4.90
194.	81
206.	5.45
208.	4.96
209.	4.26
216.	14.85
217.	2.74
221.	6.23

Відділ	Заплатив
225.	14.54
230.	3.81
237.	2.68
243.	18.23
245.	3.08
257.	3.87
262.	1.41
268.	2.93
274.	1.49
275.	16.46
276.	3.54
277.	2.02
278.	1.15
282.	3.55
283.	1.53
284.	3.37
286.	37.75
288.	2.40
292.	1.83
298.	3.05
305.	8.31
312.	2.26
316.	1.41
321.	5.01
322.	1.31
328.	2.01
331.	2.26
334.	2.28
335.	12.68
336.	7.99
342.	20.33
345.	2.65
349.	5.24
358.	1.62
361.	2.48
367.	3.51
370.	18.78
371.	2.60
384.	28.93
388.	17.56

З місячних вкладок старого роду обезпечення ...... $ 600.74

Разом з місячних вкладок	$48,872.34
Процент з банків	700.02
Процент від морґеджів	2,424.01
Процент від бондів	11,386.35
Процент від позичок	587.68
Чинш від реальностей	12,740.75
Зворот нагороди за нових членів	6.00
Сплати морґеджів	3,698.50
Сплати і продаж бондів	92,427.43
Заробок на бондах	2,442.71
Зворот позичок	1,912.00

Сирітські части по бл. п.:

в. 42 Полюга Дмитро	500.00
в. 78 Білас Іван	659.10
в. 374 Пантелюк Катерина	200.00
Разом	$178,556.89

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Новак Фемій	1,000.00
в. 16 Кашинський Андрій	1,000.00
в. 29 Ґрозіо Андрій	1,000.00
в. 30 Копач Олекса	1,000.00
в. 31 Вананська Марія	1,000.00
в. 42 Полюга Дмитро	1,000.00
в. 58 Чарний Мирон	1,000.00
в. 77 Ромашкевич Казимир	500.00
в. 78 Білас Іван	1,000.00
в. 109 Стажецький Сем	1,000.00
в. 112 Василь Софія	497.23
в. 150 Соколовський Теодор	500.00
в. 155 Томаш Марія	1,000.00
в. 221 Лоек Крестина	1,000.00
в. 276 Фук Розалія	1,000.00
в. 364 Чайка Павло	500.00
в. 369 Савчинець Марія	500.00
в. 374 Пантелюк Катерина	200.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 36 Шкапій Доська	117.38
в. 58 Круковський Сергій	94.35
в. 96 Костик Павло	491.55
в. 109 Шуміло Анна	154.37
в. 175 Макара Анастасія	85.47
в. 218 Дзябка Іван	490.20
в. 221 Петришин Василь	198.12
в. 360 (ст.) Ференц Іван	283.64
в. 364 Роборецька Катерина	203.25
в. 370 Юзефович Каїтан	627.66

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	313.18
Дивіденда	53.41

Виплати з фонду запомогового:

в. 1 Поліняк Варвара	25.00
в. 6 Коник Ева	25.00
в. 7 Рош Іван	25.00
в. 29 Яхван Мелянія	25.00
в. 45 Веселик Дмитро	35.00
в. 48 Більська Варвара	25.00
в. 50 Тузінський Теодор	30.00
в. 50 Кмітько Іван	35.00
в. 52 Ваврішин Софія	25.00
в. 58 Гузар Евген	35.00
в. 63 Зубик Марія	25.00
в. 69 Парницький Евген	75.00
в. 75 Базилевич Дмитро	100.00
в. 82 Шиляк Теодор	25.00
в. 94 Ґач Марія	50.00
в. 97 Цебровський Кароль	35.00
в. 101 Кузів Феодор	35.00
в. 102 Подлужний Семко	35.00
в. 104 Стецько Юлія	25.00
в. 106 Ганчар Іван	35.00
в. 136 Гаврильчак Григорій	35.00
в. 142 Вілінський Гаврил	50.00
в. 155 Пашуля Марія	25.00
в. 155 Гавриш Розалія	25.00
в. 169 Ґудзовський Стефан	25.00
в. 182 Жеребчук Гаврил	25.00
в. 206 Липка Константин	35.00
в. 230 Біжик Катерина	25.00
в. 246 Кондрат Андрій	35.00
в. 258 Головецький Миросл.	25.00
в. 265 Ґузеля Іван	35.00
в. 282 Каній Анна	25.00
в. 296 Калиновський Василь	25.00
в. 296 Василик Юстина	25.00
в. 301 Коваль Прокіп	25.00
в. 307 Прус. Анастасія	25.00
в. 309 Рачок Василь	25.00
в. 310 Сколоздра Іван	25.00
в. 336 Сич Володимир	35.00
в. 350 Сливинський Мих.	35.00
в. 361 Косик Марія	25.00
в. 361 Дуда Онуфрей	50.00
в. 364 Сенюк Іван	35.00
в. 365 Руданин Анастасія	25.00
в. 370 Брезіцький Йосиф	30.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Нагороди секретарям за другий вкартал 1938 р.	4,817.76
Українська Пресова і Книжкова Спілка за орґан	3,595.00
Почтові видатки висилки друків в справі злуки двох орґанізацій	1,470.00
Кошти подорожі і дієта головної контролі УНС.	1,224.00
Кошти мальовання і направи дому У. Н. Союзу	1,085.00
Українська Пресова і Книжкова Спілка за друки в справі злуки	991.35
Платня головного уряду	825.00
Чинш за офіси У. Н. Союзу	500.00
Нагороди за нових членів	495.50
Кошти подорожей і репрезентацій членів контрольної комісії	381.47
Платні помічних сил	374.65
Українська Пресова і Книжкова Сп. за місячні членські виказы і інші друкарські праці	348.46
Лікарі за нових членів	347.50
Відзнаки, книжечки і т. п.	242.00
Візнаки, друки і інші видатки спортових дружин У. Н. Союзу	238.51
Кошти подорожей і репрезентацій членів гол. екзекутиви	147.35
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	122.80
Направи машин і офісові прибори	75.15
Оголошення і друки	75.00
Допомога спортовим дружинам У. Н. Союзу	50.00
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	40.00
Інвентар	33.75
Кошти правні при інвестиціях	25.00
Стейт Ню Джерзі за звіт	11.00
Оправа місячних рахунків і виказів	9.00

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і інші виплати на реальностях	3,409.45

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	66,590.00
Процент на бондах	335.34
Позички членам	4,306.00
Разом	$111,450.85

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем червня 1938 р. осталася	$250,003.92
Прихід за липень	178,556.89
Разом	$428,560.81
Розхід за липень	111,450.85
Готівка з кінцем липня 1938 р. остається	$317,109.96

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 317,109.96
Морґеджі	1,248,239.48
Бонди	1,311,429.12
Реальности	1,135,240.06
Позички членам	527,794.47
Друкарня і Книгарня	20,680.32
Разом	$4,560,493.41

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$3,802,418.81
Адміністраційний фонд	174,343.20
Запомоговий фонд	76,721.41
Народний фонд	2,708.39
Конвенційний фонд	15,701.57
Contingent Fund for protection of Investments	226,878.00
Резервовий фонд	11,790.15
Посмертний фонд старого роду обезпечення	64,314.25
Сирітський фонд	185,617.63
Разом	$4,560,493.41

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Вуса.

Прийшов дяк до сусіда і взяв малого Івася на коліна.

— Поцілуй мене, Івасю, то дам на цукорки.

А батько Івася жартує:

— Не цілуй, синку, бо від того виростуть тобі вуса.

— Е, ні — каже Івась — аво, дяк цілують що дня маму, а їм не виросли ще вуса.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	7.56
2.	11.25
3.	1.80
4.	2.03
5.	6.30
6.	2.25
7.	14.85
8.	11.70
9.	11.70
10.	3.38
11.	14.65
12.	1.15
13.	22.04
14.	1.60
16.	6.10
18.	1.15
20.	14.85
21.	9.90
22.	4.08
23.	90
24.	8.10
25.	2.05
26.	2.70
27.	70
28.	7.88
29.	8.55
30.	17.33
31.	7.20
33.	20.25
34.	90
35.	1.80
36.	10.60
38.	6.30
39.	4.95
40.	1.58
42.	7.20
43.	4.75
44.	10.80
45	12.37
46.	45
47.	3.00
48.	4.50
50.	13.05
51.	35
52.	4.05
55.	3.15
56.	13.50
57.	9.23
58.	7.20
59.	11.05
60.	2.48
61.	2.93
62.	9.00
63.	18.23
64.	6.55
65.	11.75
66.	90
67.	6.30
68.	90
69.	2.02
70.	7.20
71.	1.35
72.	3.15
73.	3.60
74.	95
75.	8.55
77.	5.85
78.	2.95
79.	90
80.	2.70
81.	5.85
82.	4.05
83.	7.45
84.	1.80
85.	15.55
86.	8.55
87.	7.40
88.	4.28
89.	1.58
90.	16.87
91.	15.75
92.	1.80
93.	1.35
94.	16.90
95.	3.60
96.	8.55
97.	11.95
98.	3.85
99.	14.40
100.	2.25
102.	25.88
103.	4.05
104.	6.30
105.	12.83

Відділ	Заплатив
106.	9.00
107.	2.30
108.	3.15
109.	4.95
112.	8.73
113	3.38
114.	1.48
115.	1.15
116.	7.00
117.	1.50
118.	2.70
120.	9.45
121.	11.25
122.	2.30
123.	6.94
124.	5.62
125.	9.70
126.	10.36
127.	7.43
128.	68
129.	68
130.	20.25
132.	4.75
133.	2.25
135.	4.25
136.	15.98
137	10.80
138.	3.15
139.	3.60
140.	6.55
141.	2.08
142.	16.20
143.	5.40
144.	2.50
145.	6.10
146.	4.73
147.	29.92
148.	2.70
150.	15.10
151.	7.88
152.	1.15
154.	1.15
155.	17.80
156.	10.58
158.	11.93
159.	4.28
160.	2.48
161.	7.90
162.	1.15
163.	4.05
164.	27.65
165.	6.97
167.	7.65
168.	4.30
169.	68
170.	8.55
171.	13.50
172.	9.00
173.	3.65
174.	3.15
175.	9.65
176.	12.85
177.	1.58
178.	3.40
179.	11.25
180.	30.83
181.	45
182.	4.73
183.	7.12
185.	5.63
186.	2.70
187.	95
188.	4.73
189.	1.25
191.	5.85
192.	7.65
193.	2.70
194.	1.35
196.	2.50
197.	45
198.	2.45
199.	68
200.	13.73
201.	4.28
204.	104.85
205.	3.60
206.	25.20
207.	2.04
208.	50
209.	1.15
210.	1.58
211.	10.80
212.	1.35
213.	15.30

Відділ	Заплатив
214.	1.35
217.	13.28
218.	6.99
219.	7.93
220.	8.33
221.	36.23
223.	33.10
225.	1.58
227.	68
228.	2.95
229.	10.80
230.	10.35
231.	4.96
232.	5.20
233.	5.20
235.	9.58
236.	7.42
237.	10.58
238.	19.00
239.	18.45
241.	1.80
242.	5.85
243.	9.45
244.	1.13
245.	5.65
246.	1.57
247.	9.75
248.	4.95
250.	1.35
251.	10.60
253.	3.35
254.	10.58
255.	3.38
256.	3.38
257.	1.58
258.	5.63
259.	9.23
260.	14.00
262.	90
263.	1.15
265.	1.13
266.	4.28
267.	3.38
268.	4.50
269.	2.25
270.	11.70
271.	5.40
272.	1.80
273.	2.70
274.	4.50
275.	3.83
276.	17.80
277.	11.70
278.	1.40
279.	3.16
280.	13.05
281.	9.00
282.	13.50
283.	7.20
284.	1.60
286.	2.93
287.	1.13
288.	9.68
289.	3.38
290.	1.80
291.	23.85
292.	32.40
293.	2.25
294.	2.25
295.	5.62
296.	8.80
297.	4.10
298.	70
299.	2.25
300.	6.75
301.	5.40
302.	1.35
303.	3.60
304.	90
305.	3.38
307.	1.40

Відділ	Заплатив
308.	1.15
309.	1.35
310.	2.25
311.	1.15
312.	4.93
314.	1.58
315.	50
316.	8.33
317.	3.38
318.	7.87
319.	11.05
320.	5.00
321.	6.75
322.	1.15
323.	7.90
324.	3.60
325.	4.50
326.	5.63
327.	2.93
328.	45
329.	25
330.	10.35
331.	4.70
332.	6.75
333.	13.10
334.	9.45
335.	4.60
336.	10.95
337.	25
338.	15.75
339.	5.17
340.	1.35
341.	3.60
342.	9.45
344.	2.48
345.	5.65
346.	3.55
347.	8.35
348.	1.80
349.	4.95
350.	90
351.	68
352.	4.75
353.	50
354.	45
355.	1.25
356.	4.05
357.	1.60
358.	4.95
359.	7.20
361.	42.75
362.	8.35
363.	10.58
364.	16.90
365.	5.40
366.	2.95
367.	9.45
368.	50
369.	14.20
370.	5.65
371.	22.98
373.	3.60
374.	2.25
375.	6.75
376.	25
377.	1.35
378.	2.05
379.	8.78
380.	5.40
381.	1.57
383.	12.60
384.	6.30
385.	12.60
386.	4.25
388.	14.63
389.	1.80
390.	9.67
392.	1.35
400.	13.75
401.	90

З місячних вкладок від членів	$2,429.40
Процент від морґеджів	443.56
Процент від бондів	655.49
Процент з банків	114.19
Продаж бондів	5,000.00
Заробок на бондах	100.50
Чинш від реальностей	750.00
Сплати морґеджів	228.25
Разом	$9,721.39

РОЗХІД:

Виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	$ 121.60

Виплати з фонду адміністраційного:

Українська Пресова і Книжкова Спілка за Укр. Тижневик	475.00
Платні помічних сил	378.01
Українська Пресова і Книжкова Спілка за праці і друки	111.37
Відзнаки, книжечки і т. п.	80.32
Видатки канцелярійні, почта, експрес і т. п.	25.00
Нагорода за нового члена	1.00
Нагороди секретарям	3.17

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і інші виплати на реальностях	245.70
Разом	$1,441.17

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем червня 1938 р. осталася	$57,756.76
Прихід за липень	9,721.39
Разом	$67,478.15
Розхід за липень	1,441.17
Готівка з кінцем липня 1938 р. остається	$66,036.98

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 66,036.98
Морґеджі	163,279.23
Бонди	150,349.64
Реальности	55,750.92
Позички	160.00
Разом	$435,576.77

Стан довжний:

Посмертний фонд	$331,386.77
Адміністраційний фонд	104,190.00
Разом	$435,576.77

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Антін Чехов.

ЗАБРАЛАСЯ...

Зїли обід. У жолудку відчували якесь неозначене почування розкоші, уста хотіли позіхати, очі стали зменшуватися до солодкої дрімки. Чоловік закурив цигаро, затягнувся димом і розперся на канапі; жінка сіла в головах і стала щось мимрити, наче кітка... обоє були щасливі.

— Розкажи мені щось... — позіхнув чоловік.

— Що то оповістити тобі? Гм... Ага, правда, так... Ти чув? Софія Огіркова вийшла за того, як жеж його... за фон Травба. То скандал!

— Чому скандал?

— Таж Травб — лайдичина! Без принципів. Моральна потвора! Був управителем дібр графа — забагатів, тепер є службовцем на залізниці — краде. Обікрав сестру. Звичайний злодюга. Чи за такого можна взагалі вийти? Не можу начудуватися. Така порядна дівчина та й... яка доля! За ніщо в світі не вийшлаб я за такого. Навіть коли би був мільонером. Навіть коли би був гарний, як не знаю що, я плюнулаб йому в очі. Я просто не можу уявити собі чоловіка — лайдака!

Зірвалася, почервоніла, обурена перейшлася по хаті. Очі кидали блискавцями. Не було сумніву, що щиро обурювалася.

— Той Травб — то потвора! Які дурні та безсоромні жінки, що виходять за таких чоловіків!

— Та-а-к... Ти, самособою, не вийшлаб Та-а-к. Гм, а колиб ти тепер довідалася, що я також лайдачина? Що ти зробилаб?

— Я? Покинулаб тебе. Не булаб з тобою ні хвилиночки! Я можу кохати лише чесного чоловіка! Колиб я тільки довідалася, що ти маєш на совісти хоч одну соту частину того, що допустився Травб, я... зараз! До побачення!

— Та-а-к... Гм... Хто то подумав би, що ти така... Я нічого про те не знав. Ха, ха, ха! Жіночка говорить неправду та не зачервоніється навіть!

— Я ніколи не говорю неправди! Прошу лише спробувати та зробити якесь лайдацтво, а тоді побачимо.

— Навіщо маю пробувати? Таж ти сама знаєш найкраще... Я ліпший нумер як той твій фон Травб!... Колиб так порівняти, то Травб показався звичайним кошеньковим злодієм. Ти дивуєшся? Цікаво... (Мовчанка). Яку я маю платню?

— Три тисячі річно.

— А скільки коштує намисто, що я тобі купив тому тиждень? Дві тисячі... А може ні? Вчорашня сукня пятьсот. Вілля дві тисячі... Ха, ха, ха... Вчора твій батечко видурив у мене тисячку...

— Алеж Петре! Таж ти маєш побічні доходи...

— Коні, домашній лікар, рахунки кравчинь. Тому три дні програла ти сто рублів.

Чоловік устав. Підпер голову долонею та виголосив довгий акт обвинувачення. Підійшов до бюрка та показав жінці кілька доказів.

— Тепер ти переконалася, моя кохана, що твій фон Травб — то дрібничка, в порівнянні зо мною малий, кишеньковий злодій. Набудуче будь обережніша, як висловлюватимеш думку про когонебудь.

Я скінчив: А тепер може читач спитається:

— Одначе вона забралася від чоловіка?

Так, забралася, але... до сусідньої кімнати.

Сміливість.

— Я тебе не розумію, Галю, ти така несмілива... Такою методою ти ніколи не вийдеш замуж. Ти мусиш того інжиніра осліпити. Я раз ударила в лице одного князя, щоб його спровокувати...

— Колиж це було?

— А минулого року. У „Брістолю" представився мені один князь, я з ним познайомилась і показалося, що це звичайний фортанцер.

Не знає його.

— Чи ти знаєш добре Миколу Паламаренка?

— Дуже добре. Я позичив йому вчора десять долярів.

— То ти не знаєш його зовсім.

Фах.

— Я чув, що ваш син мав стати спеціялістом від ушних недуг, а тепер читаю, що він відчинив дентистичний кабінет.

— Що робити? Тяжкі часи. Ми пригадали собі, що люди мають тільки два вуха, а трицять два зуби.

У майстра.

Майстер до челядників:

— Хлопці! Як прийде пан Скупенький по гроші, то скажіть йому, що мене нема вдома й не знати, коли буду. А не важтеся щонебудь тоді робити, бо він не повірить, що майстра нема...

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛИПЕНЬ 1938 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 3. Слободян Данило.
В. 4. Піпчик Елмер.
В. 7. Мацько Михайло Е. Д-р. Ґут Андрій.
В. 8. Верес Катерина.
В. 9. Пелех Марія, Порчик Катерина.
В. 20. Добуш Володимир, Ґордай Юрій.
В. 22. Козак Михалина, Міка Катерина, Міка Ольга.
В. 42. Полюга Евфемія.
В. 60. Оленик Мікель.
В. 61. Михайло Федиський, Оріщак Катерина, Оріщак Йосиф.
В. 63. Гутман Павло, Луковська Ярослава, Луковська Стефанія.
В. 71. Богаченко Стелла, Богаченко Розалія, Богаченко Павло, Богаченко Микола, Андрицьь Іван.
В. 74. Вересюк Текля, Вересюк Йосиф.
В. 80. Тимків Михайло.
В. 82. Лішега Михайло, Лішега Ольга.
В. 83. Осядач Ольга.
В. 85. Дріль Іван.
В. 86. Шопай Тома.
В. 92. Гриців Павло.
В. 94. Ґой Андрій, Ґой Анастасія.
В. 99. Балько Стефан.
В. 104. Бурачок Назар.
В. 105. Макар Ігнатій.
В. 106. Маґас. Станислав.
В. 112. Лучка Мілдред.
В. 125. Попадюк Анна, Марчук Марія.
В. 144. Бобола Олена Марія.
В. 146. Шавінська Катерина.
В. 147. Шурин Сузанна.
В. 164. Каланич Франко.
В. 167. Зарічна Анна, Білик Павло, Крохмальний Микола М., Гінз Юлія, Білик Олена, Качмарек Меланія, Зарічна Сайдій, Крохмальна Цецелія, Качмарек Антін, Білик Доналд, Крохмальний Омелян, Пізьо Станислав, Тарановський Володимир, Гінц Норман.
В. 170. Милянович Верґенія.
В. 175. Кобан Анеля, Фатинюк Розалія, Олиник Стефан, Кобан Іван, Крива Параскевія.
В. 181. Швець Володимир.
В. 195. Бегуняк Михайло.
В. 200. Вовк Михайло, Сташків Марія, Ґенеґа Микола, Балюк-Лев, Малафій Андрій, Паращук Іван.
В. 204. Андрусин Анна, Бекер Павло, Дудра Михайло, Лісецький Йосиф, Окон Варвара, Окон Микола, Решітник Василь, Свірк Катерина, Труш Йосиф, Трипалюк Мирослав, Дяків Марія, Лапіца Роман, Мельник Володимир, Валіґунда Іван.
В. 210. Баковська Михалина.
В. 230. Войтович Юлія.
В. 232. Ґаздайка Анна.
В. 235. Шумський Григорій, Шестак Іван, Шестак Анна, Данко Анґеля.
В. 236. Бубняк Стефан.
В. 239. Ратовська Аґнеша, Чупка Теодор, Пісечко Ольга, Шегда Михайло, Ґалан Ґлорія.
В. 243. Заокопна Марія, Бучман Василь, Заокопний Григорій.
В. 254. Капустинська Анна, Старанчик Іван.
В. 265. Сукеня Роман, Дронюк Микола.
В. 273. Онуфрейчук Василь.
В. 280. Милянко Анастасія, Милянко Микола.
В. 288. Брус Анастасія.
В. 291. Конрад Юрій, Ґой Анна, Ґой Олекса, Карас Йосиф, Карас Ґеновефа, Непорадний Йосиф, Сорівка Микола, Сорівка Кароль, Срочик Франко, Срочик Анна, Срочик Цецелія, Тарнава Марія, Томащик Михайло, Жук Йосиф, Михаленько Едвард.
В. 292. Захарійчук Йосиф, Коваль Григорій.
В. 293. Пилипяк Софія.
В. 300. Катинський Іван, Катинський Михайло.
В. 305. Радик Петро, Вітішин Стефан.
В. 319. Стасінчук Анна.
В. 324. Ґалічинський Йосиф.
В. 331. Панас Володимир, Антонічук Варвара, Панчишин Франко
В 338. Крицький Іван.
В. 342. Коцаба Антін, Бубник Іван, Миньо Софія, Клебан Олена, Куцаба Володимир.
В. 343. Шварц Катерина Г.
В. 359. Сута Яків.
В. 361. Біліофф Анна, Накупинський Петро, Козар Марія, Козар Михайло, Лапчак Текля.
В. 365. Малик Олекса.
В. 369. Березяк Анна, Богонос Микола, Богонос Йосиф, Богонос Анна.
В. 370. Миронюк Марія, Процька Анна.
В. 389. Свентарний Ольга, Свентарний Михайло, Котик Олена.
В. 390. Прухницька Броиислава.
В. 395. Бобик Іван мол.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Кропиляк Стефан, Терефенко Юрій.
В. 25. Маційовська Віра Л., Маційовська Анна, Маціовський Петро, Маційовський Володимир А.*
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 66. Вільхова Анна, Щот С. Павло, Філь Антін.
В. 78. Косинський Михайло, Мацик Михайло, Козей Василь, Шайняк Михайло, Бівас Іван, Хоровська Марія, Паламар Олекса, Молочняк Петро.
В. 88. Княжик Марія.
В. 90. Лаврів Олекса.
В. 96. Федин Анна, Вольчко Семен.
В. 102. Кардимас Михайло.
В. 106. Павлів Ілько.
В. 108. Фурґалеч Параска, Малеський Стефан.*
В. 115. Клюс Марія, Клюс Антін.
В. 120. Кохановська Олена, Кохановський Йосиф Геронім,* Кохановський Йосиф, Кохановська Йосифа, Чупа Анна.
В. 130. Шолок Катерина.
В. 141. Гуцула Марія, Фліс Юрій, Пасвестій Елис Д.
В. 176. Обух Владек, Бруць Михайло,* Бруць Петро,* Вархолик Михайло, Ґрошек Яків.*
В. 185. Файф Юлія.
В. 193. Дзюрняк Марія, Поточняк Михайло.
В. 229. Вольський Гендрик, Лисик Катерина, Лисик Вілям,* Лисик Емілія.
В. 230. Бернард Стефан.
В. 234. Возняк Кирило.
В. 242. Дубіцький Франко.
В. 268. Перцак Михайло.*
В. 291. Пацуда Ярослав.*
В. 292. Насланець Катерина, Насланець Данило,* Нипюк Анеля, Насланець Стефан.
В. 300. Костик Іван, Костик Катерина.
В. 306. Криховицький Семен.
В. 307. Карнаух Онисим, Нарнаух Анна.
В. 326. Фордина Анна, Фордина Марія, Фордина Іван, Гнатко Йосиф,* Гнатко Ольга, Гнатко Михайло.*
В. 338. Ядчишин Іван.
В. 361. Коцюбінський Василь.
В. 365. Горват Марія, Горват Тесій, Малик Анна, Малик Стефан, Митчак Кость, Митчак Марія.
В. 367. Тимків Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Фік Стефан,* Фік Марія.
В. 29. Мельничук Василь.
В. 36. Павелко Йосифа.
В. 90. Бережинський Юрій.
В. 94. Лозовчук Микола, Лозовчук Юлія.
В. 102. Цар Анна, Цар Петро.
В. 105. Навроцький Павло.
В. 145. Ґарко Евгенія.
В. 177. Белан Олександра.
В. 183. Кудрик Маріянна.
В. 204. Матів Петро.
В. 291. Грицей Юліянна.
В. 292. Чорний Микола.*
В. 348. Ворожбит Меланія.
В. 385. Олійник Йосиф.
В. 389. Ґринюк Іван.*
В. 393. Недогін Стефан.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 37. Богдан Анна.
В. 38. Намісняк Анна.
В. 63. Луковська Ярослава, Луковська Стефанія.
В. 204. Колосівський Ярослав.*
В. 253. Куртій Василь.*
В. 280. Кравець Данило.
В. 294. Салей Михайло.*
В. 395. Сарняк Йосиф,* Сарняк Станислав.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Пих Анна, Поплавська Ева, Бариз Ева, Хомяк Едвард,* Хрущ Лука, Лесяк Григорій,* Олесневич Теодор, Поплавський Антін,* Тирлич Нестор, Ярема Володимир,* Мацейовський Михайло, Дяк Анна, Жира Евфрозина.
В. 3. Белей Михайло,* Мазурик Василь, Матлаґа Марія, Мазурик Параска.
В. 9. Вербицький Михайло, Бобеляк Іван.
В. 10. Завидняк Мілько.
В. 13. Спяк Терем, Ксенич Павлина.
В. 18. Кученський Олена.
В. 22. Куньо Іван Теодор.*
В. 24. Кудла Микола.*
В. 29. Кобеля Андрій.*
В. 32. Довганюк Стефан,* Довганюк Іван.
В. 33. Стефанко Катерина.
В. 36. Легка Агафія.
В. 37. Слиш Юлія.
В. 39. Бура Текля, Когут Петро,* Кондрасевич Микита,* Кондрасевич Ева, Лесничій Юрій, Панчишин Павло.
В. 41. Морозович Михайло, Морозович Анастасія.
В. 43. Бабей Агафія, Ладин Анна, Ладин Меланія, Малинчак Петро, Новіцький Митрофан.
В. 49. Турило Петро.
В. 54. Задорожний Михайло.*
В. 62. Сливар Іван.
В. 71. Кушнір Михайло.*
В. 74. Мундзякевич Антін.
В. 75. Нагорняк Марія, Нагорняк Іван.
В. 79. Роздольська Анна 2.
В. 84. Данилько Іван.
В. 85. Мадай Іван.
В. 94. Дищь Ілько.
В. 100. Яницький Теодор.
В. 112. Оліцька Катерина.
В. 120. Білинська Магдалина.
В. 122. Маршалек Владислав, Маршалик Павлина.
В. 123. Іванців Катерина.
В. 124. Романський Йосиф,* Романська Марія, Романський Михайло.*
В. 125. Спас Марія.
В. 127. Бумбар Ілько, Яблонська Марія, Яблонська Софія, Боднар Леонтіна, Боднар Михайло, Цьопик Володимир, Яблонський Василь, Когут Ольга.
В. 130. Олексович Анна, Олексович Микола.
В. 134. Пиш Анна.
В. 135. Терлецька Марія, Терлецький Михайло.
В. 144. Ковалів Володимир.
В. 147. Карпевич Дмитро.
В. 151. Артим Ева.
В. 155. Бардаль Пелагія, Бардаль Гарасим, Шелська Юлія, Шелська Катерина.
В. 176. Гнатусько Мирослав,* Гнатусько Михайло,* Драбик Юрій, Хрущ Петро.*
В. 179. Зелинський Войтко, Федик Теодор.
В. 187. Вічимишин Іван.
В. 191. Базар Петро.*
В. 194. Демянчук Михайло, Марків Анастасія.
В. 200. Стахів Олена.
В. 203. Кульчицький Стефан,* Мачержак Василь,* Скульський Олекса,* Троян Ліліян.
В. 204. Український Бруно.*
В. 207. Балько Григорій, Моравська Параскевія.
В. 218. Клюс Михайло, Макар Марія.
В. 221. Сабор Катерина, Сабор Микола.
В. 230. Волейник Ева, Горбаль Теодор, Горбаль Явдохія.
В. 232. Рипка Павлина.
В. 235. Андриць Юрій.
В. 238. Злочівська Ольга.
В. 240. Брунка Ксеня.
В. 242. Найдух Марія, Криба Іван мол.,* Криба Михайло,* Любянецький Іван, Найдух Василь, Криба Розалія, Чулак Михайло.
В. 243. Олещук Павло.
В. 244. Бендза Василь, Бендза Сташка, Бончак Іван.
В. 249. Чарний Елисавета.
В. 254. Валак Антін.*
В. 260. Яким Юстина.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 274. Мейлі Текля.
В. 276. Белей Марія, Марковський Іван,* Семков Марія, Стодяр Юстина, Шмиґельський Федор, Надзяк Гаврило, Тер Ева.
В. 282. Кальваровський Стефан,* Трач Леон.*
В. 291. Медвідь Олена, Медвідь Йосифа, Магдич Анна.
В. 292. Любінська Ірина, Штик Олекса.
В. 294. Шкіра Микола, Курицкін Анна, Курицкін Сергій, Левка Михайло.*
В. 298. Мак Анна, Бодай Франко, Бодай Ольга.
В. 302. Бронішевська Стелла.
В. 304. Барна Михайло, Вернаївський Семен, Вернаївський Марія.
В. 306. Антонів Петро.*
В. 307. Стадник Ілько, Черцовій Андрій.
В. 312. Кульба Василь, Кульба Анна.
В. 320. Харишин Андрій, Західний Теодор, Західний Зеновій.*
В. 324. Намака Евдохія, Зубик Петро.
В. 330. Тиран Григорій, Тиран Михайло.*
В. 335. Миленький Іван,* Миленький Марія, Миленький Михайло.*
В. 338. Павлиш Іван.
В. 339. Палько Василь,* Палько Михайло.*
В. 342. Менда Михайло.
В. 349. Збрик Василь,* Збрик Анна.
В. 351. Птичин Петро.
В. 361. Мусякевич Йосиф,* Лобур Тома.*
В. 363. Пилипів Евгенія, Кліщ Стефан.*
В. 365. Камінська Магдалена, Камінський Микола.
В. 368. Веселюк Анна, Веселюк Михайло.
В. 370. Маркіза Олекса, Пелех Микола, Вітовська Михалина, Вітенко Софія, Вітенко Іван, Чухрей Іван.
В. 384. Кілик Марія Ф., Гомирда Іван.*
В. 388. Лашок Розалія.
В. 390. Пич Іван.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 57. Вертепна Катерина.
В. 62. Коваль Дмитро, Коваль Розалія, Коваль Олена.
В. 141. Братусь Йосиф,* Братусь Марія.
В. 175. Кудрик Маріон.
В. 183. Чорній Микола.*
В. 191. Березінський Юрій.
В. 194. Речук Йосиф.
В. 219. Корда Михайло, Басараб Михайло.
В. 221. Недогін Стефан.
В. 230. Ворожбит Меланія.
В. 276. Ґарко Евгенія.
В. 291. Кукуруза Стефан.*
В. 338. Горішний Василь.
В. 345. Олійник Йосиф.
В. 361. Фік Марія, Фік Стефан.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В 37. Богдан Анна.
В. 38. Намісняк Анна.
В. 63. Луковська Ярослава, Луковська Стефанія.
В. 204. Колосівський Ярослав.*
В. 253. Куртій Василь.*
В. 280. Кравець Данило.
В. 294. Салей Михайло.*
В. 395. Сарняк Йосиф.* Сарняк Станислав.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 156. Ткач Іван.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 18. Чеґін Анна, Чеґін Петро.
В. 36. Ромах Агафія.
В. 52. Довган Гринько.
В. 58. Ескофф Юрій.
В. 78. Маціовський Станислав.*
В. 86. Івануса Стефанія.
В. 106. Маґас Станислав.
В. 179. Хомик Михайло.
В. 239. Сіткевич Василь.
В. 246. Москалик Семко.
В. 262. Глива Михайло.*
В. 312. Кульба Стефан.*
В. 358. Федорчак Софія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 1. Новак Фемій.
В. 16. Кашинський Андрій.
В. 27. Фанґа Іван.
В. 29. Ґрозьо Андрій
В. 30. Копач Олекса.
В. 76. Шаран Антін
В. 77. Ромашкевич Казимир.
В. 78. Бівас Іван.
В. 90. Дудун Антонина.
В. 104. Кузів Павло.
В. 109. Стажецький Семен.
В. 127. Дубас Дмитро.
В. 155. Томаш Марія.
В. 219. Дудник Михайло
В. 221. Лоєк Петро.
В. 234. Возняк Кирило.
В. 236. Бабій Микола.
В. 276. Фук Розалія.
В. 278. Гуменюк Іван.
В. 337. Семенків Йосиф.
В. 364. Чайка Павло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1938 р. було в У. Н. Союзу повнолітніх членів	23,156
В місяці липні 1938 р. принято нових	165
В місяці липні 1938 р. принято наново	89
В місяці липні 1938 р. принято з переступними листами	20
В місяці липні 1938 р. принято з інших кляс обезпечення	10
Разом	23,440
В місяці липні 1938 р. суспендовано	198
В місяці липні 1938 р. відійшли з переступними листами	21
В місяці липні 1938 р. відійшли до інших кляс	10
В місяці липні 1938 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці липні 1938 р. відійшли зо зворотом в готівці	15
В місяці липні 1938 р. померли	21
Разом	266

З кінцем липня 1938 р. в У. Н. С. було дорослих членів 23,174

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі Д.	на $ 100	—
В клясі А.	на $ 250	10
В клясі А.А.	на $ 500	113
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	234
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	465
В клясі О-1000	на $1000	309
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,390
В клясі Р-1000	на $1000	790
В клясі Р-1500	на $1500	7
В клясі Р-2000	на $2000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	902
В клясі Е-1000	на $1000	328
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	4

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,647
В клясі W-1000	на $1000	2,425
В клясі W-1500	на $1500	9
В клясі W-2000	на $2000	6
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	226
В клясі Т- 500	на $ 500	4,128
В клясі Т- 750	на $ 750	618
В клясі Т-1000	на $1000	9,241
В клясі Т-1500	на $1500	212
В клясі Т-2000	на $2000	57
	Разом	23,174

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Войтович Йосиф.
В. 7. Пайєр Данило.
В. 20. Ґордай Олена, Ґордай Юрій мол., Ґордай Станислава.
В. 38. Намісняк Меланія, Смолак Юлія.
В. 71. Андриць Іванна, Андриць Іван, Андриць Олена, Андриць Йосиф, Белофф Патрисія Анна, Богоченко Едвард, Богоченко Ангеля.
В. 77. Кобус Юлія.
В. 106. Ющак Дорота.
В. 147. Раповий Катерина.
В. 167. Гінз Річард Н., Гінз Ґералд, Крохмальна Елена, Пізьо Джеймс, Шнір Олена, Пізьо Теодор.
В. 175. Пастула Роман, Пастула Іван, Наконечний Іван М. мол., Зелінський Володимир, Шустер Ольга, Оленик Модест, Попель Джейн, Паступа Роналд, Процишин Ольга, Процишин Марія, Пастула Марія А.
В. 183. Дутка Вілям, Дутка Роберт, Дутка Ліліян.
В. 200. Ґенеґа Володимир 5, Коцопій Ярослав 4.
В. 204. Гутак Яків, Дяків Василь Теодор, Кавєцький Богдан 4, Окон Едвард, Окон Михайло, Дишук Дмитро Микола 5, Дишук Дорота Марія 5, Одинський Мирон 2, Андрусин Юрій, Андрусин Маргарета, Андрусин Елена.
В. 235. Шестак Марія, Шестак Софія Д.
В. 239. Ґалан Володимир Артур 2, Чупка Ольга, Муха Григорій Евген, Шегда Юрій, Паньків Василь Яків 5.
В. 282. Прибила Іван Евген.
В. 291. Сідорак Рей, Сідорак Анетта, Тарнава Надія, Тарнава Тарас, Тарнава Евген, Ґей Марія А.
В. 292. Ґордій Павло Е., Лесьніовська Марія, Лесьніовський Василь.
В. 331. Ключка Стефан.
В. 390. Федів Рудольф.
В. 393. Смук Верґенія.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 88. Князяк Олена, Князяк Григорій.
В. 120. Кохановський Василь, Кохановський Людвіґ, Кохановський Василь.
В. 176. Обух Амброзій, Обух Володимир.
В. 230. Присташ Йосиф, Присташ ван, Присташ Михайло, Присташ Стефан, Бернард Джеймс.
В. 291. Голик Анна, Струк Анна.
В. 292. Нипюк Мелвин Вілям.
В. 326. Фордина Олена, Фордина Фльора, Фордина Чеслава, Фордина Михайло.
В. 365. Малик Федор, Малик Олекса.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 3. Слободян Данило.
В. 14. Сінгалевич Йосиф Данило.
В. 94. Лозовчук Ольга Олена, Лозовчук Стефанія Наталія.
В. 389. Ґринюк Давид, Ґринюк Ленард, Ґринюк Ірина.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 1. Полиняк Михайло, Жира Данило, Жира Іван, Жира Олена.
В. 39. Кондрасевич Юстина, Кондрасевич Лев.
В. 43. Бабій Марія, Новіцька Катерина.
В. 90. Піхоцька Катерина.
В. 94. Муляревич Вайолет, Муляревич Микола мол.
В. 112. Попіль Михайло.
122. Маршалок Мирослав, Маршалок Стефка.
В. 151. Артим Стефан, Артим Розалія.
В. 155. Бардаль Олена.
В. 185. Сетта Марлина, Сетта Іван мол.
В. 191. Базар Петро.
В. 217. Панчишин Дмитро.
В. 242. Ільків Олена.
В. 244. Бенза Йосиф, Бенза Павлина.
В. 254. Чесний Тоній.
В. 291. Кравс Леонард, Кравс Ірина, Кравс Едвін, Кравс Реймонд, Ступка Катерина, Ступка Марія, Кость Еленора, Кость Стефан, Кость Франко, Кость Павлина, Родано Реймон.
В. 294. Курицкін Ольа. г
В. 296. Сарняк Станислав.
В. 312. Кульба Юлія.
В. 320. Західна Анна, Західна Магдалина, Західна Володимира, Західна Ольга.
В. 330. Тиран Богдан, Тиран Антін.
В. 336. Ґбур Михайло, Ґбур Марія.
В. 338. Павлиш Елисавета, Павлиш Михайло, Павлиш Марія, Павлиш Іван.
В. 347. Вонисько Ева.
В. 361. Коцюбінський Ярослав.
В. 400. Пісоцька Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 25. Слободян Данило.
В. 62. Коваль Михайло, Коваль Павло.
В. 141. Братусь Ольга.
В. 183. Ґринюк Ірина.
В. 361. Сінгалевич Йосиф Д.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 342. Мисик Олена.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 294. Федірко Анастасія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 3. Слободян Данило.
В. 4. Пупчик Елмер.
В. 7. Ґут Андрій.
В. 8. Верес Катерина.
В. 9. Пелич Марія
В. 22. Козак Михалина.
В. 61. Уріщак Йосиф, Уріщак Катерина.
В. 63. Гутман Павло.
В. 74. Вересюк Текля, Вересюк Йосиф.
В. 82. Лишеґа Михайло, Лишеґа Ольга.
В. 99. Балько Стефан.
В. 164. Калинич Теодор.
В. 170. Милянович Дженій.
В. 181. Швець Володимир.
В. 200. Вовк Михайло, Паращук Іван.
В. 232. Ґаздайка Анна.
В. 235. Денко Анеля.
В. 239. Пісечко Ольга.
В. 265. Дронюк Микола.
В. 292. Коваль Григорій, Захарійчук Йосиф.
В. 300. Катинський Іван, Катинський Михайло.
В. 319. Стасінчук Анна.
В. 338. Крицький Володимир.
В. 342. Коцаба Антін, Бубняк Іван, Миньо Софія, Коцаба Володимир, Клебан Олена.
В. 361. Козар Марія, Козар Михайло.
В. 365. Малик Олекса.
В. 369. Богонос Анна, Березяк Анна, Богонос Йосиф, Богонос Микола.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ ГОТІВКИ:

В. 243. Шавала Текля.
В. 342. Маркович Марія, Маркович Йосиф.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1938 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	8,195
В місяці липні 1938 р. принято нових	97
В місяці липні 1938 р. принято наново	29
В місяці липні 1938 р. принято з переступними листами	7
Разом	8,328
В місяці липні 1938 р. суспендовано	54
В місяці липні 1938 р. відійшли з переступними листами	6
В місяці липні 1938 р. відійшли до старших членів УНС.	41
В місяці липні 1938 р. відійшли зо зворотом в готівці	3
В місяці липні 1938 р. відійшли на виплачене обзпече.	1
В місяці липні 1938 р. відійшли на безплатне продовж.	1
Разом	106
З кінцем липня 1938 р. в У. Н. С. було дітей членів	8,222

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-шій за 25 ц. місячної вкладки	5,719
В клясі 2-гій за 50 ц. місячної вкладки	1,754
В клясі 3-тій за 50 ц. місячної вкладки	749
Разом	8,222
З кінцем липня 1938 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	31,396

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за липень 1938 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж липня 1938 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

Чим найкраще бути.

Підчас вечері Фридриха Великого з Йосифом II. і князем де Лінь спитали князя: „Чим би ви хотіли найкраще бути?" Де Лінь відповів без надуми: „До трицятого року гарною жінкою, до шістьдесятого розумним і щасливим полководцем, пізніше — кардиналом".

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

КРИТИКА УКРАЇНЦІВ.

Остання книжка „англійського квартальника „Contemporary Russia" приносить передовицю про український народ, у котрій обговорюється спеціяльно питання: чому така велика й слушна справа, як українська, в світі взагалі, а в Англії спеціяльно, так мало відома?

Журнал відповідає на це питання: „За не українці поза грани[illegible] [illegible]аїни можуть винувати лише себе самих".

Що українцям робити з таким журналом? Чи читати їм його, чи відразу його відкинути як ворожий до себе голос?

КРИТИКА ОСОБИСТА Й ЗАГАЛЬНА.

Щоб відповісти на цей запит, багато людей певно попробують ужити подібного випадку з приватного життя.

Отже, як поводиться людина в подібному особистому випадку? Що вона робить, коли хтось говорить їй про те, чому вона, така розумна людина, а так мало відома?

Чи слухати його? Чи бити його? Чи може полу врізати й утікати? Чи може в той бік і не дивитися, чи може до суду подати як наклепника?

З ДВОХ БОКІВ.

Можливо, що знайдуться люди, які, заки відповідять на це питання, захотіли би вперед почути, що саме про них пишеться.

Отже стаття журналу каже про українців певні похвали й певні догани. З одного боку, стаття підносить слушність української справи; велич української історії; багатство української культури; красу української природи; геройство українських селян у їх боротьбі проти гнету.

З другого боку, стаття підносить, що українці не вміють самі розголошувати своєї справи, бо вони всі аж до інтелігенції й аристократії пересяклі селянським духом.

Отже щож тепер робити? Чи трактувати прихильну критику й неприхильну критику однаково? Чи може трактувати прихильну критику в один спосіб, а неприхильну критику в інший спосіб? Чи приймати й прихильну й неприхильну критику, чи може приняти похвали, а відкинути догани?

СЕЛЯНСТВО Й УКРАЇНСТВО.

Закид селянського характеру може видатися поважним закидом.

Ми так привикли, що ріжні польські, мадярські й московські пани (а ще більше полупанки, ніж самі пани) дорікають нам цим селянством, що, почувши про наше селянство з уст англійця, ми можемо подумати собі, що тут і англійці пристали до панських критиків.

Та тут з англійцем трохи інакша справа. Він признає, що селянство має дуже вартісні наставлення: гордість, незалежність, пильність. Він признає селянам знамениті прикмети, одначе він усетаки вважає ці прикмети корисними лише на селі, при селянській роботі.

Отже чи трактувати нам вискази англійців про себе як вискази поляків, мадярів і москалів, чи може трохи інакше? Чи відкинути їх як вискази людей, до нас упереджених, або людей, заінтересованих у пануванні над нами? Чи може придивитися до кожного закиду й до кожної похвали та розваживши їх добре, старатися добрі прикмети скріпляти, а злі поборювати?

СЕЛЯНИ Й ДИПЛЬОМАТИ.

Каже „Контемпорері Роша", що через своє селянське походження українські інтелігенти є злими дипльоматами:

„Якби українці поза границями краю вдоволялися лишитися тим, чим вони справді є — представникам селянського народу — то вони принаймні розбудилиб широке зацікавлення й співчуття. Замісць того вони занадто часто малпують способи фільмових дипльоматів. Вони були німі, як треба було говорити; надуті, як треба було бути простими; вони не довіряли, як треба довіряти; вони були скриті, як треба було бути відкритими. Як селяни, що представляють націю селян, котра бореться по геройськи за свободу, їх виталиб усюди; як амбасадори — вони були невдачниками".

Чи можемо ми це признати за правду, чи за брехню? Чи варто нам над тим застановитися? Чи варто попробувати знайти про це свою правду, чи може відкинути все як пустомельство ворогів або може знайти від когось готову на це все відповідь?

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БРИДЖПОРТ, КОНН.

День Української Жінки.

Дня 7. серпня ц. р. українське свідоме жіноцтво стейту Конетикот, при чинній співучасті жінок з інших стейтів, влаштувало свого роду жіночу манiфестацію, в якій виявило свою готовість служити великим визвольним ідеям української нації.

Почин до створення такого свята вийшов від відділів У. Ч. Х. ОДВУ і його піддержали не тільки братні націоналістичні організації, але й парохіяльні братства і сестрицтва. Свято розпочалося полевою Службою Божою і молитвою за визволення України. Відправив її парох укр. прав. церкви в Ню Бритен, Конн., о. Е. Писар, та парох укр. прав. церкви в Бристолі, о. І. Бек. Багато організацій, між ними з Ню Йорку, прислали свої делеґації. Були також гості з Ансонії, Ню Гейвену, Ню Бритену, Гартфорду, Бристолю, Вилементику, Норвичу, Ґлестонбері, й інших. Відділи Червоного Хреста прибули в уніформах і під проводом голови свята, пані Вовк, при звуках оркестри п. Стояка передефілювали перед зібраною публикою.

Свято відкрила голова свята, пані М. Вовк, яка візвала присутніх двомінутною мовчанкою вшанувати память вождя українських націоналістів, полковника Е. Коновальця. Посім вона передала програму панні М. Бурбелі, яка виголосила вступне слово та зясувала змагання української жінки-націоналістки в Америці за кращу долю свому народові. О. Мерещак, голова стейтової організації, у своїй промові зясував жіночі повинності та завдання української жінки тут в Америці. Пані А. Середа, голова У. Ч. Х., у своїй промові зясувала ті здобутки української жінки на полі мивтецтва, літератури, а навіть у політично-суспільних ділянках, які українська жінка вже має сьогодні. Пані Грановська з Мінеаполіс зясувала розвій Червоних Хрестів інших держав та притім сказала, яку ціль відграє Український Червоний Хрест у визволенні України. Пані С. Галичин, організаторка УЧХ О. Д. В. У, змалювала історію жіночого руху на наших рідних землях та поза границями інших держав, а також передала привіт від канадійських жінок, з якими вона мала стичність.

Молоді бесідниці виголосили гарні промови: панна Хавлюк англійською мовою і панна М. Зень — українською. В міжчасі хори з Ню Бритену, Конн., та з Трою, Н. Й., під управою Т. Хоптяка виконали низку популярних пісень.

Заходом комітету влаштовано того дня в парку виставу українського народнього мистецтва, котре репрезентували: пані С. Галичин з Ню Йорку і пані О. Козирка з Ню Бритену, Конн. Свято відбулося в найкращому порядку. В нім узяли участь коло дві тисячі осіб. Притім воно залишило по собі приємне враження та доказало, що українські жінки здібні до неодного гарного й великого діла.

Ольга Козирка.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Збори У. Ц. Ради.

Незвичайно важні, невідрадні події в Рідним Краю заставляють нас, українську еміграцію, піднести свій могутній голос та ще раз звернути увагу тих чинників, котрі відповідають за такий стан річей. Силою отсеї маніфестації маємо піднести клич „Вільної Соборної Української Держави" і доказати тим відповідальним чинникам, що так довго світовий мир не може мати трівких підвалин, як довго український нарід не буде господарем на власній землі.

Тому Українська Центральна Рада в Нюарку, котра репрезентує 27 національно свідомих організацій, на своїх зборах 15 ц. м. рішила одноголосно взяти активну участь в українській національній маніфестації, яка відбудеться в Ню Йорку 4. вересня ц. р. в салі Гіподрому. В тій цили вибрано двох делеґатів до ширшого комітету цієї маніфестації. Уряд взиває все місцеве громадянство до масової участи в цій маніфестації, яка матиме великий вплив на дальшу визвольну боротьбу нашого народу. В день маніфестації будуть відїжджати спеціяльні боси до Гіподрому, про що буде оголошено в „Свободі".

Е. Онищук, секр.

АСТОРІЯ, Н. Й.

Нова професійна сила.

В Асторії відкрив недавно свою адвокатську канцелярію під ч. 31—13 Ґренд Евеню молодий адвокат-українець, Альберт Дячук. Така професійна сила в нашій околиці вже давно пожадана. До того треба додати, що сам п. Дячук, хоч іще молодий, то дуже привітливий і старається старанно вислухати свого клієнта та в усьому йому догодити. Крім англійської мови він знає знаменито й мову українську. Він сам є свідомим українцем. Як тільки поселився в нашій громаді, зараз вступив у члени нашого Українського Політичного Клюбу, а також у члени 5 від. У. Н. Союзу. Українська громада в Асторії рада з того, що матиме в себе українську професійну силу й цілком певно вразі потреби буде до неї звертатись.

Михайло Беля.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Свято „Українського Клюбу Поступового".

В неділю, 7. серпня ц. р., чисельна українська громада вибралась кількома босами й автами до гайку Петрилова, в Кенілворті, Н. Дж., щоб відсвяткувати 35-літній ювилей заложення „Українського Клюбу Поступового", 70-го від. У. Н. Союзу, в часі якого посвячено також відділові прапори.

Свято відкрив у год. 2:30 попол. предсідник клюбу, п. Филип Дмитриха, та поручив дальше його ведення п. Г. Євусякові, котрий, пояснивши коротко ціль свята, з черги попросив о. Володимира Лотовича посвятити прапори, а приявних — послужити за „кумів". Прапори тримали: український — Михайло Сидор, найстарший віком член клюбу; а американський — Михайло Рипка, один з основників товариства.

По відспіванні американського й українського гимну о. Лотович врочисто посвятив прапори та по довершенні свячення виголосив коротку проповідь, в якій загрівав присутніх до поступу, просвіти й помочі Рідному Краєві.

По посвяченні Г. Євусяк представив присутнім достойного гостя, предсідника У. Н. оюзу, п. Миколу Мурашка, котрий виголосив промову про значіння прапорів. Він сказав, що прапори це не тільки матеріял, але символи, що представляють волю і змагання даного народу. Тому за прапори боруться, боролись і будуть боротися всі народи, які глибоко відчувають свою народню честь і не позволяють її зневажати іншим. Зібрані вислухали промови з великою увагою і нагородили бесідника рясними оплесками.

Далі виступив молодий адвокат Марсель Ваґнер і в коротких, але щирих словах зложив привіт Клюбові та побажав йому дальшого зросту. По нім забрав слово п. Іван Щур, котрий переказав історію і діяльність „Українського Клюбу Поступового" від його заснування, 22. жовтня 1902 р., до нині.

Український Клюб Поступовий є одним з найстарших товариств у Джерзі Сити. Він був товчком у нашім громадськім житті та з нього повстали інші товариства, між ними Народній Дім, що до нині існує на Джанставн евені в дільниці Лафаєт. Чиало членів цього Клюбу були головними урядниками У. Н. Союзу. Між ними пок. Кирчів, пок. Ядловський, пок. Угорчак, пок. Милянович та Г. Євусяк. Були часи, коли членство клюбу сягало понад 150. Нині клюб має понад 130 членів і більше як шість тисяч долярів маєтку. Бесідник представив присутнім п. Михайла Рипку, родом з Синяви, пов. Сянік, як одного з основників нашого Клюбу. Предсідник Клюбу, п. Дмитриха, вручив п. Рипці гарний годинник з монограмом і побажав йому щасливо діждати 50-літнього ювилею Клюбу. Також представив найстаршого віком члена, всім добре знаного, довголітнього предсідника та щирого працівника, п. Михайла Сидора, котрий від 1909 р. є почесним членом клюбу й одержав на це гарну грамоту. Присутні привитали обох членів оплесками.

В дальшій програмі п. Євусяк подякував усім за участь та побажавши веселої забави, закрив це свято. А гості пішли в гайок на дальшу забаву.

На цім місці уряд „Українського Клюбу Поступового" складає найщирішу подяку о. парохові Лотовичеві, п. М. Мурашкові й адвокатові Ваґнерові за їх присутність на тім святі. Також щиро дякуємо братству св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. С., за вислання комітету з привітом та жертву $10; відділові 332 У. Н. С. з Рарітан, Н. Дж., за прибуття на наш пікнік, та усім кумам при посвяченні прапорів за їх прислугу і щедру жертву. При посвяченні прапорів зібрано $44.45. Заразом повідомляємо родини померлих членів нашого Клюбу, щоби прибули в суботу, 24. вересня ц. р., до церкви на Службу Божу за здоровля членів і на панахиду за померлих. Вкінці закликаємо всіх наших членів, щоби брались до дальшої праці в напрямі розвою нашого Клюбу. Покажім, що в нашому місті не буде ні одного українця, котрий не належав би до У. Н. Союзу.

Комітет Свята.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПЕРЕД ЗЇЗДОМ ОДВУ ТА НАЦІОНАЛЬНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ.

Вже незадовго, бо на початку вересня 1938 року, буде відбуватися 8-мий Зїзд ОДВУ, 11-тий Конґрес Українських Націоналістів та Велика Національна Маніфестація.

Підчас Зїзду українське націоналістичне жіноцтво, зорґанізоване у відділах УЧХ, О. Д. В. У., буде також мати свої наради й свій Зїзд. У його програму будуть входити звіти управи, реферати на ріжні теми, як теж звіт з поїздки делеґатки до Канади.

Перед нашим жіноцтвом стоять неабиякі завдання. Ширення націоналістичної ідеї між нашим жіноцтвом, поміч визвольній боротьбі, політичним вязням та скитальцям — ось проблеми, які займатимуть наше жіноцтво.

Крім того ми, жінки, мусимо подбати, щоб нашу молодь, головно дівчат, також підготовити до націоналістичної роботи. Їм треба показати практичнішу оцю велику ідею. Як це ми зробимо? Учім їх нашої історії й літератури, даваймо їм зразки нашого гарного мистецтва і т. п.

Над такими справами буде радити наш Зїзд. Але це ще не все. В тому самому часі буде відбуватися Конґрес Націоналістів, де будуть представники націоналістичного руху з Европи й Канади.

В неділю, 4-го вересня 1938 р., влаштовують усі національні орґанізації велику Національну Українську Маніфестацію. Буде вона твердим словом американської української еміграції в справі нашого поневолення та шляхів визволення України.

Українські жінки! Пропаґуймо в своїх містах і громадах за якнайбільшу участь нашого громадянства в Зїзді та Національній Маніфестації! Не поминім ні одної української хати, ні одної родини чи одиниці, щоб ми їх не завізвали, щоб не кинули клича: **Всі їдьмо на Національну Маніфестацію та на Зїзд ОДВУ!**

Члениці УЧХ, ОДВУ повинні вислати своїх делеґаток на Зїзд і Національну Маніфестацію. Околичні відділи повинні заохотити до участи в Зїзді УЧХ, ОДВУ всіх своїх члениць.

Українська жінка в Рідному Краю не може розвинути своєї діяльности, бо ворог не дає. Тут, в Америці, ми повинні надробити це й у сотеро побільшити жіночу патріотичну роботу. Тому мусимо це робити спільно й зорґанізовано в такій орґанізації, як Український Червоний Хрест: ухвалювати й виконувати на добро й славу української нації!

Стефанія Галичин.

ХТО МАЄ ПРАВО КРИТИКУВАТИ?

Нераз можна подибати в „Свободі" дописи, в яких місцеві критики висказують свої думки про ріжні справи і притім виказують чужі помилки. Це добре. Розумна критика помагає. Але треба вважати, щоб той чоловік, який виказує помилку іншому, сам не поповняв тої помилки. Бо є нераз такі люди, які витикають іншим, що вони не складають жертв, а самі ніколи цента на ніщо не дадуть. Чи тоді така критика щира? Пощо вчити іншого й заохочувати його до жертв, коли даний критик себе самого не вміє заохотити?

Трапляється нераз і таке, що й до ріжних суспільних завдань, як от до складок на Світову Виставу, такі критики закликають, а самі ні кроку не зроблять, щоб також чимсь причинитися до того діла.

Така критика не є щира. Критикуймо інших. Так. Але наперед добре подумаймо, чи тих хиб, які ми приписуємо іншим, ми самі не маємо.

Іван Шведа,
Вілмінґтон, Дел.

СПАДКОЄМЕЦЬ.

Цей 18-місячний Майкел Генлон із Сан Матео, в Каліфорнії, став спадкоємцем майна, що варт $177,-000, через те, що він називається Майк. Маєток під тою умовою, що він припаде кревнякові на ймення Майк, лишила вдова по судді Майку Гайленді.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОСТОН, МАСС. Орґанізаційні збори Товариства ім. Евгена Коновальця, від. 238., відбудться у вівторок, 30. серпня, точно в годині 7. вечором, в церковній ґалі, 136 Арлінґтон ул. Проситься всіх прийти, бо є дуже важні справи до рішення. Справа злуки повинна інтересувати всіх. Кожний має знати, на якій підставі переводиться злуку Згоди Братств зо Союзом. Присвятім один вечір для союзової справи. Рівнож кожний наш член ще в цім році повинен зорґанізувати бодай одного члена до Союзу. Якраз буде нагода засягнути потрібні інфорацімї, які користи дає Союз своїм членам. Приведіть своїх знайомих, фамілію та друзів. Най вони освідомляться про нашу славну орґанізацію. Не будьмо самолюбами! Коли ми належимо до найліпшої орґанізації, то даймо теж нагоду нашим сусідам та кревним стати членами Союзу. Кожний член отримав окреме повідомлення про цей мітинґ листовно, тож всі на збори. — П. Мороз, гол.; Й. Берблицький, кас.; Н. Давискиба, секр.

ЗАБАГАТО ЖІНОК.

Ви вже можливо не памятаєте, хто такий був Рудольф Валентіно, але є жінки, що добре памятають цього славного фільмового любовника. До його нагробника в Голівуді підходила кожного року в річницю його смерти гарна жінка в чорному вельоні й складала на гробі цвіти. Як у 12. річницю смерти таких жінок звилося аж три, справа викрилася, що це була просто штучка, щоб добути собі розголос.

ЗАКЛИК У СПРАВІ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ ДЛЯ ВИСТУПУ В УКРАЇНСЬКОМУ ДНІ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В НЮ ЙОРКУ.

Українсько - Американське Виставове Товариство подає оцим до загального відома, що для гідного виступу українців у Світовій Виставі в Ню Йорку в 1939 році орґанізується окремий великий **Українсько-Американський Народній Хор** (по анґлійськи: Ukrainian-American Folk Chorus) із неменш як 500 членів з округи нюйорської та нюджерзької.

Орґанізацію хору доручається гром. Теодосієві Каськову, членові Українсько-Американського Виставового Товариства. Його адреса: 600 High St., Newark, N. J.

Оцим просимо всіх українських співаків зголоситись упродовж 10 днів від появи цієї оповістки до гром. Каськова з заявою приступлення в члени хору, подаючи прицьому дотеперішній хоровий досвід та евентуальну теперішню приналежність до якогось із тепер існуючих хорів. Участь в Українсько - Америкнськім Народнім Хорі вважається патріотичним і почесним обовязком, тому членам цього хору не обіцюється ніякої заплати. Члени хору зволять також памятати, що до виступу в Українськім Дні вони мають самі придбати український народній стрій.

Після зголошення приступлення в члени хору буде видана окрема оповістка про час та місце постійних проб для хору.

Громадяни-Співаки! Для Вас пора виказати ділом Ваші патріотичні почування та готовість послужити великій ідеї. Голосіться негайно й беріться до Вашої праці із запалом! Велика українська нація глядить на Вас як на своїх представників у великому світовому здвизі!

Українсько - Американське Виставове Товариство.

Добра рада.

— Моя донечко! Тепер, коли Степан тобі освідчився, ти мусиш йому сказати все про своє минуле.

— Але як я це зроблю?

— Сядеш йому на коліна і погладиш його двома руками по волоссі...

— Чому я маю його гладити аж двома руками?

— Щоб йому волосся не стало дубом, моя донечко.

ВЕЛИКІ АМЕРИКАНСЬКІ МІСТА ЯК ЛІТНИЩА

Велике число мешканців міст виїжджає на провінцію в ціли проведення літніх вакацій. Одначе міста не вилюднюються через такий виїзд. Фактом є, що майже однакове число звідувачів з сільських округ прибуває до великих міст, таксамо на проведення своїх вакацій.

Безперечно, що модерне американське місто має свої вигоди на проведення веселих вакацій. Крім того має музеї та великі бібліотеки, а для любителів музики відбуваються концерти на отвертім воздусі.

Наприклад, розривкових місць у місті Ню Йорку є дуже багато. Яких пять відсотків з усього міського обшару віддано на парки — як заявляє д-р Джан Л. Райс, комісар здоровля міста Ню Йорку. Багато з більших парків, як Сентрал, Бронкс, Ван Кортленд і Проспект Парк мають озера для плавання човнами, а також голфові майдани і тенісові площі. В додатку там є зорґанізовані осередки для театральних вистав, розкидані по всіх пятьох дільницях міста.

Цього літа в місті Ню Йорку отворено для публичного вжитку 384 розривкові городи, які знаходяться під надзором Освітньої Ради. Пелгам Бей крім надводного купелевого побережжя має власний стадіон, майдани на гри в голфа і на пікніки. Дорога для охолоди і проїзду понад беріг океану знаходиться в дільниці Стетен Айленд, де є теж парки зо своєю природньою красою.

В додатку до своїх музеїв і бібліотек місто Ню Йорк дає студентам нагоду до ловної шкільної науки, яка ведеться по каледжах та університетах. Для любителів музики відбуваються концерти у стадіоні Левісона, де фільгармонічна орхестра під орудою визначних диригентів грає музичні твори, опери і баляди. Інші знову концерти відбуваються в парках і розривкових городах по цілому місті.

Те все, що д-р Райс говорить про місто Ню Йорк, відноситься теж головно до інших космополітичних осередків, як Шікаґо, Бостон, Філядельфія, Сейнт Луїс і Сан Франсіско.

ФЛІС.

МАШИНА ЗБІЛЬШУЄ ПРОДУКЦІЮ КУКУРУДЗИ

Розвиток машинерії, котрий уможливив людині вживати енерґію та силу домашніх звірят і тракторів замісць своїх власних мязів, сьогодні дає можливість кожному поодинокому фармерові, котрий сто літ тому міг обробити всього пять акрів кукурудзи, засівати, обробляти і збирати двацять разів більше.

Недавно тому переведені досліди Департаменту Аґрикультури Злучених Держав виказують, що модерний фармер витрачує на продукцію 5,000 бушлів кукурудзи не більше часу, як витрачував фармер на 200 бушлів сто років тому.

„Примітивний спосіб хліборобства, якого вживали індіяни, не дуже то ріжниться від сучасного способу", говорить Р. Б. Ґрей, член Бюра Аґрикультурних Інжинірів. „Ріжниця полягає в тому, якого знаряддя вживається".

Р. Б. Ґрей вказує на те, що 1855 року продуцент кукурудзи вживав кінного плуга, котрим орав усього по одній скибі. Садив чи сіяв руками, а зерно загребав рискалем. До обгребання рядків вживав таксамо однокінної загребачки, а плоди збирав руками. При помочі такого знаряддя він мусів віддати 33.6 години праці на оброблення одного акра кукурудзи.

Трицять років пізніше фармер мав для свого вжитку двоскибовий плуг, кружкову борону, дворядкову сівачку, подвійну сковородницю, однорядкову загребачку, але збирав плоди руками. З таким знаряддям він міг обробити акер кукурудзи за 15.1 години часу.

1930 року, цього машинового віку, хлібороб мав для свого вжитку коло праці на землі трактор, двоскибовий плуг, кружковий віз сім стіп довжини, борону на чотири секції, дворядкову сівачку, дворядкову косарку або гребачку та інше знаряддя. Це зменшило працю коло оброблення акра землі на 6.9 години.

Дальше уліпшення машинерії за останні вісім років, а саме винахід чотороскибового плуга, культиватора і трактора для загального вжитку, дало можливість обробити акер кукурудзи за пять годин часу.

ФЛІС.

ДИВНІ ЗВИЧАЇ НАД ОЗЕРОМ ТАНА

Око гіпопотама — дарунок для нареченої.

Озеро Тана, що є на границі Етіопії, має велике значіння для Анґлії. Звідси випливає дуже важна для Африки ріка, Синій Ніль. Завдяки водам Синього Нілю мають воду великі простори землі, на яких бавовняні жнива відбуваються тричі до року. Африканська бавовна йде до Анґлії й там роблять із неї славне анґлійське полотно. Тому можна сміло сказати, що завдяки озеру Тана має удержання 6 міліонів анґлійських робітників у ткацьких фабриках. Тому то Анґлія береже озера Тана, як ока в голові й не згодиться, щоб воно перейшло в італійські руки.

Зовсім інше значіння має очеро Тана для етіопців. Населення вважає його святим. Над його берегами є гробниці етіопських королів. Тому то в околицях озера дуже багато монастирів і святинь. Місцеві черці фанатично релігійні й увесь день і ніч провадять на молитвах. Жінки не мають доступу до святих місць. Та не лише жінкам не вільно переступити монастирських порогів, усі творіння жіночого роду не мають туди доступу. Ще ні одна курка, ні одна корова не були на тій землі.

Над берегами озера живуть дикі племена. Найславніше племя вето. Це племя має дуже цікаві обичаї. Найцікавіші є заручини молодих людей. Кожний юнак, який хоче оженитися, мусить убити гіпопотама, від яких озеро аж роїться.

У місячну ніч, при звуках там-таму випливає човенце на лови. Племя, що жде на нього забавляється танцями. Жінки плещуть у долоні, кричать протяжно, чоловіки заложили руки взад і з подиву гідною скорістю потрясають плечима. Нараз клякають, увесь час трясуться, перехиляються взад, а головою доторкаються землі. І в цій новій поставі далі потрясають тулубом.

За кілька годин наречений вертається до берега й попихає списою кількатонову звірюку: гіпопотама. Гіпопотам, щоб рятуватися перед списою, хоче викарабкатися на суходіл. Та в цюж мить вилискується в повітрі списа й гіпопотам паде смертельно ранений.

Юрба з криком кидається на конаючого гіпопотама, затоплює в ньому шаблюки, ножі й списи.

Потім батьки нареченої виривають руками з тіла гіпопотама кусні мяса. І зараз уся юрба йде їх слідами. Кожний затоплює нігті в тіло звіра, вириває кріваві паси та їсть. Небаром у повітрі знімається запах, що пригадує різню.

Після того пиру слідує дальша частина церемонії заручин. Переможний наречений дає нареченій дивовижний дарунок: око вбитого звіра. Юнак підходить до неживого гіпопотама, всаджує пальці в його очну яму, виривиє око та дає його нареченій. Ця бере око та їсть його.

В школі.

— Івасю, скільки є 2+4?

— 7.

— Зле.

— 5.

— Івасю, чомуж не вважаєш, що я говорю. Яж казала, що 2+4 є 6.

— Прошу пані, пані помилилися. То 3+3 є 6.

ТАРЗАН ПІД ВОГНЕМ.

(80)

Задуманість Тарзана дикуни пояснювали тим, що він погодився зо своєю долею і без спротиву піде там, де вони йому прикажуть. Супроти цього їх сторожкість змаліла і вони забули звертати пильну увагу на полоненого. Та Тарзан тільки на це ждав. Він бачив, що має перед собою двацять дикунів, тому не пробував побороти їх силою. Але він думав про хитрощі.

Він уже нераз дикунів обдурював підступом. Побачивши, що дикуни цілком не звертають уваги на нього, а радісно і недбало вандрують у напрямі своєї цілі, він нагло скочив на кількох з них і блискавкою повалив їх на землю. Дикуни остовпіли. Та саме на це числив Тарзан. Він скоро зірвався і почав утікати. Щойно тепер дикуни прочунялись.

Наперед вони хотіли його схопити живого. Та побачили, що він далеко скорший ніж вони. Тоді вони почали вживати зброї та кидати за ним списами. Але Тарзан дуже добре знав, як перед списами рятуватись. Він утікав наче лис, кидаючись на всі боки. В той спосіб списи дикунів ніколи не натрапляли на свою ціль, а Тарзан не зазнав найменшого зранення.

Він біг чимскорше до найближчого дерева, бо на деревах він усе почував себе найбезпечніше. Дикуни бігли за ним. Прибігши до дерева, він з цілої сили підскочив і схопився одною рукою за грубу галузь. Там він на хвилю завис, пробуючи видряпатися на верх галузи. Дикуни з радости закричали і пустили в його напрямку кілька спис.